LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet
Bibliogr Tarnybos

11165
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61832

DARBININKAS

L NR. 26. | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 6, 1965 | 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. | 10 CENTŲ

Amerika nedarys klaidos, kurią padarė Korėjos kare?

Stiprėja kariniai veiksmai dėl Vietnamo. Vyriausybės nusistatymą prezidentas paaiškins balandžio 7 kalboje

Gen M. Taylor baigė pasikalbėjimus su vyriausybe ir balandžio 4 išvyko atgal į Vietnamą. Pasikalbėjimuose sutvirtėjo vyriausybės nusistatymas, kuris aiškėja iš vyriausybės narių pasisakymų ir veiksmų: **stiprinti karinį spaudimą, iki šiaurės Vietnamas atsisakys nuo agresijos prieš Pietų Vietnamą.**

Vyriausybė buvo iš šalies gąsdinama, kad kom. Kinija įsikiš į karą. Į tai prezidentas Johnsonas davė suprasti, kad **jeigu kom. Kinija įsikiš į šiaurės Vietnamo karą, tai nebus vengiama jokių ginklų ir nebus neliečiamų taikinių.** Prezidento patarėjas apsaugos reikalam McGeorge Bundy balandžio 4 televizijoje pakartojo prezidento mintį. Esą Amerika nesilaikys tos pačios tvarkos kaip Korejos kare, Amerika pavartos tas priemones, kurios bus reikalingos, kad nei kom. Kinija nei šiaurės Vietnamas nebūtų privilegijuotoje padėtyje, kaip tai buvo Korejos kare, kada kinų lėktuvai nebuvo persekiojami už Yalu upės.

Prezidento perkalbėti nepasisekė ne tik W. Lippmanno straipsniam, bet ir specialiai suorganizuotam spaudimui iš šalies. Buvo balandžio 1 "neutraliųjų" valstybių delegacija pas valstybės sekretorių. Balandžio 3 buvo suorganizuotas Kanados min. pirmininko **Pearsono** atsilankymas Camp David pas prezidentą Johnsoną. Į jų siūlymą nutraukti šiaurės Vietname Amerikos oro atakas, kad šiaurės Vietnamas galėtų apsigalvoti ir derėtis, prezidento atsakymas buvo aiškus: Š. Vietnamas nerodo jokių ženklų, kad jis linkęs atsisakyti nuo agresijos.

Artimiausiai ateičiai tenka laukti sustiprinto ginklų veikimo.

KANADOS min. pirmininkas Pearsonas lankėsi balandžio 3 pas prezidentą Johnsoną.

KARO VEIKSMAI VIETNAME stiprėja iš abiejų pusių

Amerikos ir pietų Vietnamo lėktuvai bombardavo šiaurės Vietnamo radarus, dabar perėjo prie tiltų ir geležinkelių, kurie veda į pietų Vietnamą. Bombos vis artėja prie Hanoi. Balandžio 4 bombardavo tiltą per 76 mylias nuo Hanoi. Kovose nauja tai, kad pirmu sykiu pasirodė šiaurės Vietnamo sovietiniai Migai ir du Amerikos bombonešius nušovė. Balandžio 3 buvo numušti 5 Amerikos lėktuvai priešlėktuvinės apsaugos. **Š. Vietnamo lėktuvų stojimas į kovą laikomas naują lapu šio karo istorijoje,** kuri prasidėjo nuo vasario 7 perkėlus karo veiksmus į šiaurės Vietnamą.

Pačiame pietų Vietname komunistai sustiprino sabotažą ir terorą prieš amerikiečių įstaigas bei įmones. Kariniais veiksmais siekia perkirsti pietų Vietnamą pusiau..

Amerika gabena papildomai kelis tūkstančius kariuomenės.

Balandžio 5 Amerikos lėktuvai vėl bombardavo radaro įtaisus š. Vietname. Vieną lėktuvą numušė priešlėktuvinė. Migai nesirodė.

W. Lippmannas ir N.Y. Times vedamajame tebedaro pastangų nuteikti prieš vyriausybės politiką.

Įtampa dėl Berlyno atgijo

Vokietijos parlamentas balandžio 7 posėdžiaus vakarų Berlyne. Kasmet Vokietijos vyriausybė to siekė, bet sąjunginninkai, kurių žinioje tebėra vakarų Berlynas, to neleisdavo. Šiemet nesipriešino, bet ėmė priešintis rytų Vokietija. Ji ėmė kliudyti susisiekimą tarp Vokietijos ir vakarų Berlyno. Balandžio 4 nepraleido paties vakarų Berlyno burmistro Brandto automobilio. Jis turėjo grįžti lėktuvu. Vakarų Vokietijos parlamente kyla balsai atsakyti rytų Vokietijai prekybinės sutarties nutraukimu.

— **Rytų Vokietija** balandžio 5 susisiekimą tarp Vokietijos ir vakarų Berlyno buvo sulaikius visai 4 val. Kliudė ir oro susisiekimą, aiškindama, kad tai daroma dėl Sovietų ir rytų Vokietijos bendrų karinių manevrų.

Graikijoje sugriauta 10 tūkst. namų

Graikijos Poloponese, 100 mylių į pietų vakarus nuo Atėnų, balandžio 5 naktį buvo žemės drebėjimas. Sugriuvo 10,000 namų; keturi kaimai visai sunaikinti, žuvo 20, sužeista 200, be pastogės 10,000.

SOVIETAI APIE AMERIKOS AGRESIJĄ

Jungt. Tautose agresijos aptarimo komitete renkant pirmininką balandžio 5 Sovietų atstovas rado progą kaltinti Ameriką dėl imperializmo, agresijos Vietname, cheminį ten vykdomą karą. Amerikos atstovas T. P. Plimpton atmetė Fedorenko kaltinimus ir priminė Sovietų imperializmą bei agresiją prieš Baltijos valstybes, Lenkiją ir kt.

VIŠINSKIUI STALINO LIKIMAS

Sovietų vyr. prokuroro padėjėjas N.V. Žogin mokslų akademijos žurnale paskelbė, kad A. J. Višinskis tūkstančius žmonių pasmerkė mirti suklastotais kaltės įrodymais, prisipažinimais, išgautais enkavedistų. Višinskis 1935-39 buvo vyr. prokuroras, mirė 1954. Nors Višinskis pasmerkiamas, bet jo pikti darbai kaip ir Stalino neatitaisomi, jo vaisiais ir toliau naudojasi Maskva.

— **Sovietų** min. pirm. Kosyginas ir sekretorius Brežnevas balandžio 5 atvyko į Varšuvą. Nori atnaujinti prekybos sutartį, ir tai proga stiprinti ryšius.

— **Prezidentas Johnsonas** balandžio 7 per televiziją ir radiją pareikš savo nusistatymą dėl Vietnamo.

— **Anglijos min. pirm. Wilsonas** po dviejų dienų pasitarimo su de Gaulle vyriausybe balandžio 3 paskelbė, kad esą sutarta siekti santykių gerinimo su Sovietais ir Vokietijos sujungimo.

AMERIKIEČIAI IR ANGLAI — ir vėl sovietiniai šnipai

FBI balandžio 5 suėmė Pentagono kurjerį ir jo bendrininką, kurie fotografavo Amerikos raketų, karinių įrenginių dokumentus ir pristatinėjo Sovietam. Suimtasis seržantas Robert Lee Johnson, 46 metų, pradėjo Sovietam dirbti nuo 1953 Berlyne. Jis pritraukė armijos karį James Allen Mintkenbaugh, kuris buvo 1956 apmokytas Maskvoje šnipinėjimo. R. Johnsonas kaip kurjeris turėjo gerą progą dokumentus fotografuoti, kopijas pristatinėdavo Mintkenbaugh, o tas turėjo tiesioginius ryšius su agentais iš Sovietų atstovybės.

Šnipai ir Anglijoje

Londone balandžio 5 prasidėjo byla radijo inžinieriaus, raketų specialisto, kuris taip pat fotografavo dokumentus ir pristatinėjo Sovietam. Už tai gavo 14,000 dol. Teisiamasis Bossard buvo verbuotas, kai buvo žvalgybos karininkas ir turėjo reikalų ypatingai su elektronikos klausimais.

AUGA ERDVĖS NUKARIAVIMO PAŽANGA

Amerika balandžio 4 paleido į erdvę atominį reaktorių. Jis sukasi 800 mylių aukštyje ir žemę apskrieja per 112 minučių. Reaktorius gali duoti elektros jėgos satelitam, jau esantiem erdvėje. Jis gali būti naudingas ir keleiviam po erdves.

GUANTANAMAS TURI SAVO VANDENĮ

Guantanamo saloje pastatytas už 10 mil. fabrikas, kuris iš jūros vandens gamina geriamą vandenį. Dabar sala daros nepriklausoma nuo Kubos. Anksčiau vandenį gaudavo iš Kubos vamzdžiais ir mėnesiui mokėjo po 14.000 dol. Guantanamas virto dabar amerikiniu miestu su 8,300 gyventojų. Dar 1964 pradžioje darbininkų iš Kubos atvykdavo 2261, dabar jų liko tik 561 ir apsigyveno pačiame Guantaname. Reikalingus darbininkus atsigabena iš Jamaicos.

— **Dr. M. L. Kingas** neatsisakė nuo savo projekto boikotuoti Aliabamą. Pirmos boikoto žingsnis — kreipėsi į firmas, kad jos nevykdytų savo planų jei yra numačiusios dalį savo įmonių perkelti į Aliabamą.

— **Vyskupo V. Brizgio** memorandumas išdalytas Vatikano susirinkimo dalyviam, davė medžiagos "Herder Korrespondenz" 1965 kovo mėn. numerio informacijai apie "Bažnyčią Lietuvoje". Informacija konkreti ir plati, užima keturis didelius puslapius.

— **Vietname eina gandai,** kad šiaurės Vietnamo vyriausybėje stiprėja jaunesnieji komunistai, kurie palankesni kom. Kinijai ir karingesni Amerikos atžvilgiu.

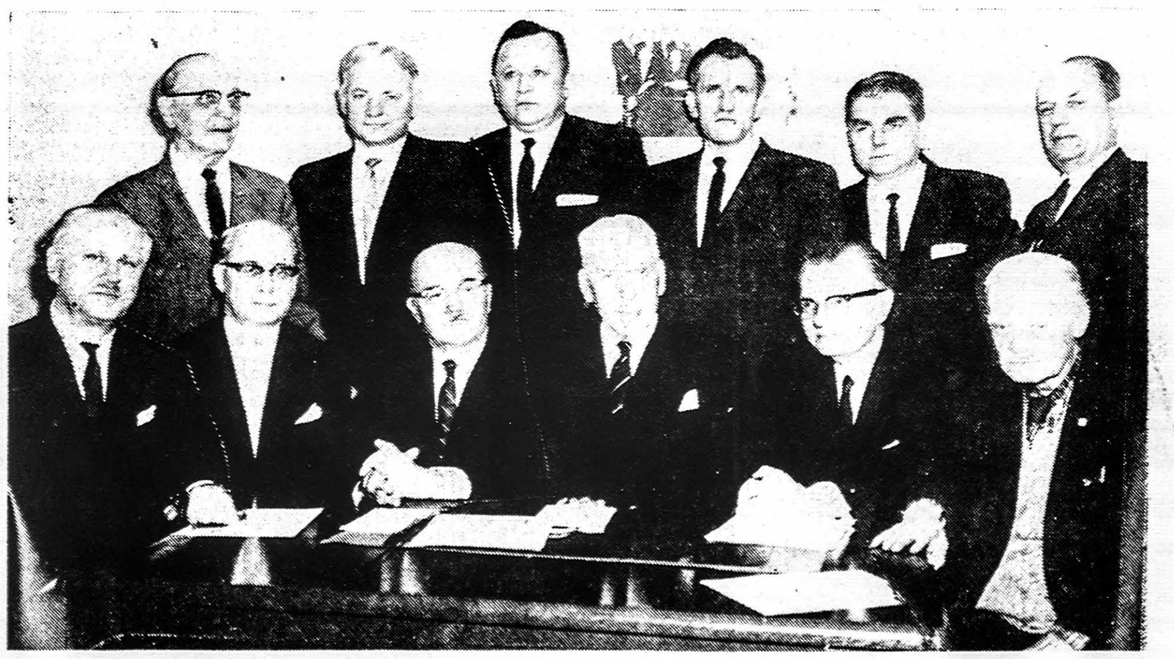

ALTAS IR SVEČIAI: iš k. Alto vicepirmininkas A. Rudis, vicepirmininkas dr. K. Drangelis, Baltijos komiteto švedijoje gen. sekretorius Arvo Horm, Chicagos Alto pirmininkas inž. J. Jurkūnas, gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Bendruomenės tarybos narys dr. L. Kriaučeliūnas, Baltijos komiteto švedijoje pirmininkas profesorius Birger Nerman, Alto vicepirmininkas dr. J. Valaitis, Alto pirmininkas L. Šimutis, Alto sekretorius E. Bartkus, Alto pirmas vicepirmininkas dr. P. Grigaitis, Alto finansų sekretorius J. Talalas. Svečiai lankėsi Alte kovo 29.

SOVIETUOSE: afrikiečiai tenai rado taip pat Alabamą

Kenya 29 studentai po protestų ir streikų Baku mieste buvo grąžinti į savo tėvynę. O jie protestavo, kad buvę apgauti. Pirmiausia jie vyko į Sovietus mokytis komunalinių klausimų, o juos mokę komunistinių klausimų; jiem buvę sakyta, kad iš stipendijos jie galėsią išlaikyti ir savo paliktas žmonas ir vaikus, bet 300 rublių jie negalėjo išvežti iš Sovietų, o svarbiausia, kad jų vos užteko įsitaisyti šiltiem drabužiam, be kurių jie negalėjo gyventi Rusijoje. Dar blogiau, kad jie buvę diskriminuojami dėl rasės. Net iš prausyklos jie tegalėję išeiti grupėm, kad nebūtų užgauliojami. Baku miestas — aiškino Kenya studentai — tai Aliabama Sovietų Sąjungoje.

Panašūs streikai vyko taip pat Leningrade, Minske, Maskvoje, Kijeve.

Ar bus saugu New Yorko traukiniuose?

New Yorko majoras Wagneris balandžio 5 paskelbė, kad paskyrė 1,200 policininkų kovai su užpuolimais traukiniuose. Kiekvienam traukiny bus po policininką, taip pat ir visose 480 stočių tarp 8 val. vakaro ir 4 val. ryto.

Ar tai išgelbės padėtį, neaišku. Bet nusikaltimai traukiniuose virsta politiniu klausimu, kuris gali labai atsiliepti miesto majoro rinkimam.

— **New Yorko traukiniuose** nusikaltimai per pirmus tris mėnesius padidėjo 41.4 proc. Balandžio 3 net 15 metų mergaitė nudūrė vyresnį už save berniuką, o kitą berniuką ir suaugusį vyrą sunkiai sužalojo.

— **New Yorko laikraščių** streikas tebegresia. Susitarti dar nepavyko.

HO CHI MINH, šiaurės Vietnamo vadas jau esąs nepakankamai kiniškas ir galįs būti pakeistas.

DĖL PREKYBOS SU KOMUNISTAIS

Prekyba dėl pinigo ar prekyba ir dėl laisvės? Prezidentas pavedė klausimą iš naujo tirti

Prezidentas Johnsonas paskyrė 12 asmenų grupę, biznierių, unijų atstovų, kad pareikštų nuomonę dėl prekybos su komunistiniais režimais.

Reikalas klausimą ištirti kilo dėl spaudimo iš trijų pusių. Iš vienos — biznio atstovai, importo — eksporto firmos spaudė prezidentą prekiauti be jokių sąlygų. Iš kitos pusės — pavergtųjų kraštų atstovai ir jų bičiuliai amerikiečiai spaudžia vyriausybę, kad prekyba būtų siejama su politiniu reikalavimu palengvinti pavergtųjų padėtį. Iš trečios pusės — dar unijos atsisakė aptarnauti tuos laivus, kurie prekiauja su komunistiniais kraštais, Amerikos priešais.

Prezidentas buvo aiškiai pasisakęs už "tiltų statybą" plečiant prekybą su rytų Europos komunistiniais režimais. Dabar šaukėsi specialios komisijos patarimo. Ar tai sutapimas ar tai prezidentui reiškiama kitų veiksnių įtaka — klausimas atviras. Tačiau dėmesio vertas faktas, kad kaip tik šiuo metu tą klausimą svarstė įvairių valstybių specialistų konferencija, sukviesta organizacijos, vadinamos "Foundation for Foreign Affairs". Konferencijoje buvo pripažinta, kaip informuoja R. Drummondas (H. Tribune), kad **rytų Europos tautos tebėra komunistinių režimų priespaudoje, nors jų komunistiniai režimai yra mažiau pavergti Sovietų Sąjungos.**

Satelitų padidėjusio atsipalaidavimo priežastim pripažinta tarptautinės opinijos spaudimas ir Maskvos santykių pablogėjimas su Kinija. Bet nieko nėra padarę Vakarai, kad pačios tautos gautų daugiau laisvės. **Vakarų prekyba su komunistiniais režimais nė kiek negerina pavergtųjų padėties.**

Dėl to Chicagos konferencijoje Vokietijos parlamento atstovas baronas von **Gutenberg** įspėjo, kad tarp tų kraštų gyventojų kyla apkartimas, kada jie mato pvz. Rumunijos režimo atstovus, priimamus Washingtone ar Paryžiuje.

Christopher Emmet nurodė, kad režimo stiprinimas viename krašte, stiprina režimus visame komunistiniame bloke; stiprina jo karinį ir šaltojo karo potencialą. Savo paramą ir kreditus mes turime duoti ar atitraukti tam, kad **vyktų toliau politinė pažanga, o ne tam, kad būtų palengvinti ūkiniai sunkumai ir stabilizuota esama padėtis.**

Rytų Vakarų specialistai kaip tvirtina Drummondas, Chicagos konferencijoje nesipriešino kultūriniam mainam su rytų Europos kraštais nei rūpestingai pagalvotiem prekybiniam santykiam. Bet daugumas jautė, kad parama, kreditai turi būti siejami su tų vyriausybių sutikimu **palengvinti policinį režimą viduje.**

Tokio sutikimo ir pasiryžimo ženklų gali būti įvairių. Pvz. ar duoda amnestiją politiniam kaliniam? Ar įsileidžia iš užsienio knygas, žurnalus, laikraščius bent tokiu lygiu, kaip buvo padaryta Lenkijoje 1957? Ar nustoja rėmę Castro ir treniravę agentus lotynų Amerikos perversmam?

Paties Drummondo išvada: "Mūsų siekimas rytų Europoje ne prekyba dėl pačios prekybos, bet Vakarų, įskaitant čia ir Jungtines Valstybes, prekyba turėtų būti vadovaujama minėtų politinių ir humanitarinių direktyvų".

PARTIJOSE:

New Yorko valstybėje, kaip U.S. News ...Report vertina, partijų priekyje atsistoti auga galimybė R. Kennedy ir Javits. Silpsta galimybė išsilaikyti Wagneriui ir Rockefelleriui.

— **Detroite** iš po nakties rasta 7 kryžiai. Tai Ku Klux Klanas demonstruoja, kad jis veikia.

Upė tekėjo pro Rokaičius

25 metai nuo Dovo Zauniaus mirties

Maža dalelė Lietuvos matyti čia pridėtame vaizde. Tai nuotrauka iš Petrašiūnų kapinių prie Kauno. Į čia atkelti buvę palaidoti Kauno kapinėse, kurios buvo tarp Trakų gatvės ir Vytauto prospekto. Ten kapines panaikinus, buvo laimėta politiškai — panaikinta simbolika, kuri sutraukdavo gausiai kauniečių Vėlinių dieną —prie paminklo žuvusiem už Lietuvos laisvę, prie partizanų kapų.

Petrašiūnų kapinių vaizde matyti rūpestingos rankos aptvarkytas, papuoštas kapas ir jo gale kryžius su įrašu lentelėje **"Dovas Zaunius 1892-1940".**

Taigi prieš 25 metus vasario 22 mirė dr. Dovas Zaunius, išgyvenęs tik 48 metus. Mirė tais pačiais metais, kada Lietuvą ištiko sovietinė agresija.

Kapo įrašas naujose sąlygose išaugusiam Lietuvoje gal reiškia nežinomą asmenį. Gal taip pat kaip čia laisvėje augančiam. Dvidešimt penkerių metų mirties sukaktis yra proga tą 'nežinomąjį" padaryti vėl žinomą, mirusį mintyse atgaivinti.

Leidžiamės į tą nepriklausomos Lietuvos praeitį, kurioje su savo duokle reiškėsi dr. Dovas Zaunius.

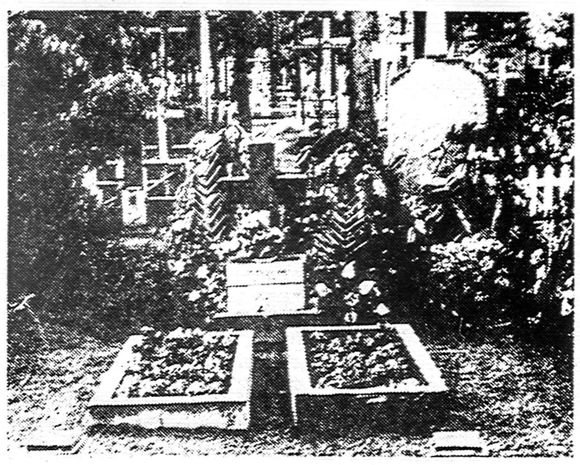

PETRAŠIŪNŲ kapinėse Dovo Zauniaus ir jo sesers Onos Brožaitienės kapai.

DIPLOMATINĖJ KARJEROJ

Lietuvos valstybės kūrimosi pradžioje aparatui skubiai buvo reikalingi zmonės. Ypačiai nelengva buvo jų surasti užsienių reikalų ministerijai. Reikėjo žmonių su vakarų svetimom kalbom, su vakarų gyvenimo stiliaus pažinimu. Buvo patelkti iš kitų kraštų pastebėti tam darbui tikę lietuviai: Dovas Zaunius Vokietijoj, Oskaras Milašius Prancūzijoje, Jurgis Baltrušaitis Rusijoje, Bronius Balutis, Magdalena Avietėnaitė Amerikoje. Tai tik pavyzdžiai, šiuo metu stoję prieš akis.

Dovas Zaunius, būdamas 27 metų ir Karaliaučiaus universiteto teisių daktaras, nuo 1919 sausio 15 pradėjo užsienių reikalų ministerijoje dirbti kaip patarėjas, paskui reikalų vedėjas, po pusmečio jau politinio departamento direktorius. Kitais metais buvo paskirtas į Taliną ir Rygą atstovu. Nuo 1923 perkeltas jau į Čekoslovakiją. Iš ten pareigos buvo pridedamos vis naujos — atstovauti Rumunijoje, Šveicarijoje, Tautų Sąjungoje. Karjera ėjo dideliu tempu kaip ir pats naujakurės valstybės gyvenimas.

1926 gruodžio 17 sukrėtimas. Perversmas. Valdžia atsiduria prezidento A. Smetonos ir min. pirmininko A. Voldemaro rankose. A. Voldemaras, kaip užsienių reikalų ministeris, ilgokai pasvyravęs, pažeminti ar pakelti D. Zaunių karjeroje, pasirinko kompromisą — perkėlė jį į teisių administracijos ir ekonominio departamento direktorius. Kai A. Voldemaras vyko į Ženevą, į Tautų Sąjungą bylos su Lenkija dėl Vilniaus ginti, jis ėmėsi sau sekretorium Zaunių. Dr. M. Anysas tvirtina, kad Ženevoje Tautų Sąjungos salėje buvo populars dvejetas — mažas ministeris su dideliu sekretorium, kuris kalbančiam ministeriui vis kaišioįęs raštelius.

Tas sekretorius netrukus pakeitė savo bosą ir pats tapo užsienių reikalų ministeriu. Tai įvyko 1929, kai A. Voldemaras buvo nušalintas ir ministeriu pirmininku padarytas J. Tūbelis.

Jei A. Voldemaro laikais buvo labai įtempti santykiai su Lenkija, tai Zauniaus laikais jie kiek aprimo; paaštrėjo betgi santykiai su Vokietija. Juos aštrino kylantis nacionalsocialistinis sąjūdis, kylančios jo pretenzijos į seniau Vokietijos valdytas žemes, taigi ir į Klaipėdos kraštą. Iš kitos pusės Lietuvos vyriausybėje persvėrė politinis principingumas, o ne pragmatinis nusilenkimas augančiai jėgai, taigi ir pasipriešinimas nacionalsocialistinam sąjūdžui pačioje Klaipėdoje.

Zaunius, kaip užsienių reikalų ministeris, parėmė Klaipėdos gubernatoriaus A. Merkio akciją 1931-32 prieš direktorijos pirmininką Boettcherį — kilo tarptautinė byla. Įtampa padidėjo gubernatoriaus pareigose atsidūrus J. Navakui (1933), pradėjus valymą ir suorganizavus Naumanno - Saaso bylą dėl Lietuvos valstybės išdavimo. Prisidėjo dar viena įtampa — 1934 Suvalkijos ūkininkų streikai ir riaušės. Kiek jose būta ekonominių priežasčių, kiek politinių; kiek neramumus kurstė politinės partijos, kiek vokiečių agentai ir kiek komunistai, klausimas tebėra kontraversinis. Bet nėra jokios kontraversos, kad riaušių malšinimas karo teismo pagalba ir mirties bausmėm, kuriom prezidentas nerado pasisigailėjimo, kėlė nepalankią opiniją vyriausybei tiek namie, tiek užsieniuose. Sakoma, kad užsienių reikalų ministeris į tai nurodinėjęs, bet jo balsas nebuvęs išgirstas, ir Zaunius 1934 iš pareigų pasitraukė. Jo vietoj atėjo Stasys Lozoraitis. O Zaunius po kurio laiko buvo paskirtas Lietuvos Banko vienu iš direktorių.

Naujose pareigose Zaunius išbuvo iki galo, — besišypsąs lengvu šypsniu, šaltas, oficialus, stovįs šalia visuomenės, daugiau širdies rodęs sportui. Esą besportuodamas jis pertempęs ir širdį. Reikėjo tik nelaimės, kad ant laiptų paslystų, nusilaužtų koją, ir tada pervaryta širdis teleido jam išgyventi tik 48 metus amžiaus. Tai įvyko 1940 vasario 22.

(Bus daugiau)

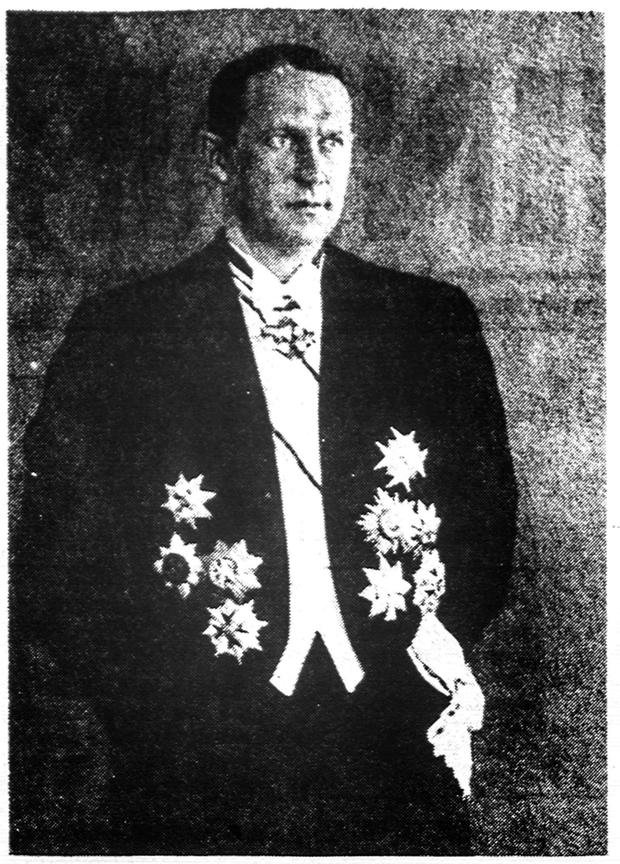

DOVAS ZANIUS, užsienio reikalų ministeris.

LIETUVOJE

Ar teisybė atstatyta — nepasakė

Sovietinėje spaudoje daug kalbama apie biurokratijos įsigalėjimą. Kuo ta biurokratija reiškiasi, sunku suprasti to gyvenimo nemačiusiam. Bet "Tiesos" korespondentas S. Blėda duoda vieno kolchozo vaizdą, iš kurio šiek tiek matyt, kas ir kaip pasinaudoja biurokratine valdžia savo užgaidom tenkinti, piliečiui skriausti.

S. Blėda buvo pasiųstas į Kelmės rajono Grįžuvos kolchozą. Iš ten buvo atėję į redakciją laiškų su skundais. Blėda turėjo juos vietoje ištirti. Kolchoze jis pirmiausia sutiko Albertą Telyčėną, savo pažįstamą, buvusį kitados taip pat žurnalistą, kurį partija pašaukė svarbesniam darbui—būti kolchozo pirmininku. Klausiamas apie aštuonmetės mokyklos mokytoją Stasę Bekerienę, kuri buvo rašius skunduose, pirmininkas informavo. Pasak korespondento, "dabar pirmininkas daugiau papasakojo apie mokytoją Bekerienę. Jauna, ką tik iš vidurinės mokyklos suolo. Girdėjo, dabar ji mokosi neakivaizdiniu būdu pedagoginiame institute. Bekerienė dirba Kubiliuose vos treji metai. Neseniai ištekėjo už vaikino, grįžusio iš armijos. Jis dirbo elektriku, bet nestropus, paskui prasigėrė, ir kolūkis išvijo. O arų Bekeriams neskyrė, nes jie gyvena su uošviais ir sudaro vieną kiemą. Paskui, pradėjus plaukti skundams, dėl šventos ramybės pakeitė savo sprendimą — atmatavo mokytojai 15 arų, bet ši neėmusi. Žinoma, reikalavo sau pilnos normos— dvidešimt penkių".

Korespondentas nuėjo pasikalbėti su kitais žmonėm. Nuėjo pagaliau pas pačią mokytoją Bekerienę. "Kambarėlyje už pertvaros pravirko naujagimis, ir mokytoja nuskubėjo prie jo. Lovoje, versdamasis ant šono, sunkiai sudejavo senasis Bekeris. Jau senokai jis nesikelia iš patalo po sunkios skrandžio operacijos. Čia prisiminiau, kad viename tyrimo komisijos atsakyme, pridėtame prie skundo, kur padėtas autoritetingo žmogaus parašas, taip ir parašyta: senieji Bekeriai mažai dalyvauja kolūkinėje gamyboje. Juk šis ligotas žmogus, kol dar jėgos rėmė, pernai per aštuonis mėnesius surinko net 337 dar-

(nukelta į 3 psl.)

DANGUS GRIŪVA, BĖKIM!

Kas išprovokavo propagandą prieš Ameriką dėl dujų vartojimo Vietnamo kare?

—o—

Vietnamo kare pikčiausia propaganda prieš Ameriką buvo paleista pereitą savaitę dėl dujų vartojimo. Propaganda staiga pakilo ir staiga nuslūgo. Dabar aiškėja, kad tos propagandos šaltinis buvo visai ne komunistai, o Amerikos AP korespondentai.

Pagal Time informaciją AP korespondentas fotografas Horst Faas buvo paimtas į vieną P. Vietnamo operaciją prieš komunistus Binh Duong provincijoje. Matė, kaip helikopteriai nuklojo dujų debesį prieš pradedant puolimą. Bet atsitiko taip, kad puolimas buvo atšauktas, o grįžęs korespondentas papasakojo savo kolegai, taip pat AP korespondentui, Peter Arnett, ką matęs. Tas po kelių valandų jau paleido žinią: "JV ir P. Vietnamo kariuomenės išmėgina karines neletalinėm dujom operacijas Pietų Vietname.

Kokios tos dujos — ar svarbu. Svarbu, kad dujos. "Išmėgina" — vadinas, eksperimentus daro su žmonėmis. Dujų paveikta Anglijos parlamento darbiečių grupė pareiškė savo "pasibaisėjimą" ir pareikalavo, kad vyriausybė ''atsiribotų'' nuo Amerikos politikos Pietų Vietname. Ministeris pasidavė spaudžiamas . . .

Kas darės Amerikoje dėl to, žinome. Būdinga betgi, kaip pastebi Time, **apie tas dujas buvo tylima komunistų sostinėse. Tik kai Vakaruose kilo pasipiktinimo protestai,** tada prašneko. Pekingas pasmerkė Amerikos "fašistus kanibalus". Tada Hanoi apgailestavo "barbariškumą". Ir Maskva skelbė protestą.

Istorija greitai nutilo, kai McNamara ir Dean Rusk konkrečiai ir energingai paaiškino, kokios tos dujos, kam jos vartojamos, ir priminė, kad tokias dujas vartojo anglai Kipre, italai Etiopijoje, japonai Kinijoje, prancūzai Alžire ir amerikiečiai New Yorke, Rochestery, vokiečiai prie Berlyno sienos, tada propaganda staiga nutilo, kaip staiga buvo sukilus.

Du Amerikos korespondentai suvaidino rolę pasakos katino, kuris išėjo į daržą pehauti ir kuriam ant uodegėlės užkrito kopūsto lapas. "Dangus griūva, bėkim!" pradėjo "propagandą" rainuotis . . .

AFRIKA išsigandusi naujų grandinių.

— **Amerikos informacijos agentūros** laikraščio 'America', platinamo Sovietuose ir Lenkijoje, paskutiniu laiku išperka visus 95,000 egz. Už numerį juodojoje rinkoje kartais moka iki 22 rublių. Neaišku betgi, ar tie laikraščiai išperkami piliečių ar valdžios agentų. Su Sovietais ta mainų sutartis veikia jau 7 metai, su Lenkija 2.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, isskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

—•—

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR — *PRANEŠA:*

Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE.

Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lietuvos vergija ir bendruomenė

Dienomis ir savaitėmis artėjame prie pačios juodžiausios istorinės datos — Lietuvos pavergimo 25 m. sukakties.

Krašto okupantas, Sovietų Rusija visomis išgalėmis ir visomis priemonėmis stengiasi šį įvykį atžymėti, o ypač įtikinti naivųjį pasaulį, kad lietuvių tautą nėra pavergta, priešingai — išlaisvinta.

Kunkuliuojančiose pasaulio įvykiuose tam didelių įrodymų nei nereikia. Tam pakanka pačio fakto. Tačiau prieš tuos, kuriem skauda ir kurie nei valandėlei nėra suabejoję Sovietų Rusijos užorpatišką žygį kelti viešumon, tenka nertis iš kailio, žodžiais, darbais ir propaganda. Tam tikslui patelkta viskas, kas tik įmanoma, net ir tie išrinktieji, kuriem atrodo, kad ten gera ir laisva. Tuo apduję jie net viešai savo propagandinėje spaudoje įrodinėja, gėrisi ir ragina vykti Lietuvon "didžiojon šventėn".

Kyla dabar klausimas, ką mes darom, kurie žinom ir nedviprasmiškai žinom, kurie tokius čia pat pašalėje gyvenančių "kaliausių" kvietimus ir raginimus skaitome, kurie su jomis susitinkame ir net sveikinamės?

Ką mes darome tam įvykiui artėjant ir kokia plotme ir jėgomis išeisime jo pasitikti, užprotestuoti ir pasmerkti?

Skaitome, kad vieni ruošiamės pagerbti savo kankinę Lietuvą ir kritusius už jos laisvę Requiem, posėdžiavo Vliko valdyba, tuo pat reikalu (visa savo esme) posėdžiavo LB Tarybos prezidiumas.

Vadinasi, ir mes kažką darome, nes daryti, ruoštis jau pats laikas.

Tomis trumputėmis kronikos užuominomis, žinoma, esam paerzinti, kažkam paskatinti, bet pačios esmės vis dėlto suvokti neįmanoma. Peršasi mintis, kad mūsų veiksniai, okupantui triukšmaujant, šaukiant, paperkant net mūsų gyvenamąją aplinką ir net asmenis, veikia tylomis ir ruošiasi kažin kokiam paslaptingam sprogimui, kurio vykdytojais ir liks tie, kurie tuos reikalus sprendžia ir taria.

Nors ir gal nevisai būtų tikslinga, bet jau norėtųsi sušukti: "Ponai generolai nepamirškite ir mūsų eilinių"! Juk ir mes ta pati dalis, ir mūsų visų tos pačios opos ir tie patys rūpesčiai.

Kita prasme žvelgiant, ir vėl "kareivėliui" širdį suspaudžia, kad tam darbui iki šiol nerasta reikalo jėgas konsoliduoti. Dedas, kad daug "generolų", visi jie geri ir gražūs, bet būtų geriau vienas, kad ir kiek blogesnis, bet vienas, kuris šauktų mus visus vieningam pasiruošimui ir protestui demaskuojant okupanto tikslus ir kėslus. Prie jų šia proga turi būti prijungiama visi tie, kurie čiulba ir kalba vis dar tebekaišiodami pasisveikinimui rankas.

Jei jau šiandien kiekvieno lietuvio širdis pritaria Vliko susikonsolidavimui, kuris taria drauge su kitais pavergtaisiais (latviais ir estais) politinėje arenoje padaryti visa, kas tik galima, kad bendruomenei, jei taip tartumėm, tai vidaus reikalų vadijai ar ministerijai, reikia neatidėliotinai imtis darbo, kad paruoštų ir pasiruoštų vidaus demaršams, įjungiant visą galimą armiją visokeriopam okupanto demaskavimui, o drauge nepasigailint nei per nago juodimą ir tų, kurie sulindę po girnomis ar šalia jų pritardami stoviniuoja.

Gegužės 22-23 šaukiamas LB Tarybos posėdis 25 m. okupacijos klausimais turi būti konsoliduotas, praktiškas ir savuose sprendimuose neapybraižinis ir nerekomendacinis, bet aiškus

(nukelta į 4 psl.)

Marcinkonyse išrautas kryžius nuo gydytojo kapo

Pasakoja A. Trainavičius, neseniai atvykęs iš Lietuvos (3)

Andrius Trainavičius savo išvykimo dokumentus tvarkė per Vilniaus advokatų kolegiją Teko daug privaikščioti į įvairias įstaigas. Važinėjo ir į Maskvą. Buvo įkalbinėjamas pasilikti. Net pasą parengus ir pasirašius, rusai valdininkai dar vienai savaitei sulaikė. Maloniau buvo reikalo turėti su savaisiais. Lietuvis stengiasi padėti kuo galėdamas, jei tiktai gali.

— Ar teko paskutiniu laiku matyti išvežant lietuvius?

— Išvežamas jaunimas, bet skelbiama, kad vykstąs 'savanoriškai'. Pasiunčiamos mergaitės į geležinkelio stotį palydėti. Būna apsirengusios tautiškais rūbais, su gėlėmis.

Faktai iš spaudos

Čia pravartu įterpti prisipažinimą pačių komunistų. Štai, "Komjaunimo Tiesoje" (kovo 16) A. Nedzveckas, jaunimo išvežimų organizatorius, rašo, kad per pastaruosius dvejus metus 'išvyko 1500 jaunuolių iš Lietuvos'. Artimiausiu laiku reikės dar 400. Vežami į Kareliją, Murmanską, Archangelską, Komi respubliką. Tiesia geležinkelius, stato sovchozų pastatus, dirba miškuose. Matyti, tiem darbam Arktikos srityse pritrūko žmonių, kurių ten anksčiau buvo privežę.

Kas yra Vilniaus ketedroje?

Vilniaus katedra paversta muziejumi. Privežta visokių paveikslų iš kažkur paimtų.

— Ar šv. Kazimiero koplyčioje taip pat naujų paveikslų išstatyta?

— Ne. Tiktai iš altoriaus išimtas Šventojo grabas. Visa kita palikta. Stovi ir pasidabruotos karalių statulos.

— O kur dabar yra šv. Kazimiero karstas?

— Perkeltas į Antakalnį, į šv. Petro ir šv. Povilo bažnyčią, ir išstatytas didžiajame altoriuje. Ta bažnyčia labai graži iš vidaus.

Vilniuje veikiančios bažnyčios

A. Trainavičius išvardino dar veikiančias bažnyčias: šv. Rapolo Šnipiškėse, šv. Petro ir Povilo Antakalnyje, šv. Teresės prie Aušros Vartų, Aušros Vartus, Nekalto Prasidėjimo Žvėryne, šv. Mikalojaus, kur daugiausia lietuvių renkasi pamaldom. Domininkonų miesto centre, Švč. Jėzaus Širdies, šv. Onos. Kitos bažnyčios paverstos sandėliais. Pav. šv. Kotrynos bažnyčioje laikomas cukrus.

— Ar žmonės bažnyčias lanko?

— Dar lanko daug. Ypač padaugėjo, kai mišias pradėjo laikyti vakarais. Tamsoje mažiau baiminasi skundikų.

— O kurią bažnyčią Jums teko lankyti?

— Dažniausiai nueidavau į šv. Rapolo, už tilto. Artimesnė šv. Jokūbo prie Lukiškių aikštės paversta sandėliu teatro reikmenims laikyti.

— Iš ko bažnyčios išsilaiko?

— Žmonės aukoja po 20-30 kapeikų. Kiti ir po rublį duoda.

— Ar kunigai gali žmones lankyti?

— Gali kaip paprastas žmogus, pažįstamas, bet ne kaip kunigas.

Vis tas kryžius...

Marcinkonyse 1963 vasarą buvo laidojamas jaunas gydytojas Edvardas Liolia, atvežtas iš Žemaitijos. Karstas ir kapas buvo apdėtas raudonais ir baltais vainikais. Motina ant sūnaus kapo rudenį pastatė medinį kryželį. Sužinoję ateistai pakėlė triukšmą, baidė tėvus teismu, areštu. Mirusiojo motina aiškinosi: "Aš nieko nesakiau, kada jūs dėjote savo vainikus; ir man nekliudykite laikyti tą kryželį". Tačiau kryžius buvo ateistų išrautas.

(Čia prisimintina, kad Marcinkonių dzūkam vis tenka su okupantais kovoti dėl kryžiaus. Iš lenkų okupacijos buvo pagarsėjęs komendantas Kecnig ir jo byla su Marcinkonių dzūkais dėl lietuviško kryžiaus. Dabar to žiauraus komendanto vaidmenį perėmė bolševikai).

"Tiktai niekam nesakyk"...

Užsiminus tą mirusį jauną gydytoją, A. Trainavičius buvo paklaustas, kaip yra Lietuvoje su garsinamu nemokamu gydymu.

— Gydymas tai nemokamas, bet ligoniai yra verčiami medicinos personalui "duoti dovanų". Tam tikslui ligonis išleidžia 600-700 rb. Duoda operuojantiem gydytojam, slaugėm ir net ligoninės vedėjui, kad priimtų, nelaiku neišrašytų, leistų aplankyti nenustatytu laiku. Jokūbo ligoninėje viena moteris turėjo būtinai palikti ligoninėje bent 2-3 dienom, bet buvo išrašoma; apsiliko tiktai sumokėjus.

— Mokama ir kitose įstaigose, jei norima ko pasiekti, — pasakoja A. Trainavičius, —bet įspėjama: "Tik niekam nesakyk!"

Kartą A.T. liko neišmokėti kelionpinigiai ir už atostogas 2,600 rublių sena valiuta. Įstaigoje buvo nutarta tą sumą išmokėti, bet pasikeitė viršininkas; buvo lietuvis, atvyko rusas. Šis pasikvietęs į savo kambarį ir pasakęs: "Išmokėsiu, jei man duosi 800 rb." Teko duoti.

Vaistai irgi brangūs ir už juos ligonis turi mokėti. Jei artimose vaistinėse išrašytų vaistų nėra, tai einama į farmacijos valdybą; ji nurodo, kur galima gauti, arba atsako, kad tokių vaistų tuo tarpu nėra. Ir vaistus visada lengviau gauna rusai partiečiai.

Kai kurios produktų kainos Vilniuje

Žuvies (karpių) nesunku gauti rudenį — 1.40 rb. kilogramas. Kitu metu žuvies nėra.

Pieno litras 26 kap., sviestas 3 r. 50 k. kilogramas. Grietinėlė ¼ litro 33 kap. be buteliuko, 48 kap. su buteliuku. Lietuviškas sūris 1 r. — 1 r. 20 kap.

Dešra — geresnės rūšies 4 r. 30 k., blogesnės — 3.30-3.70. Kumpis 3.50, jautiena 2.30, karbonadas 2.35, veršiena — 2.35, lašiniai 3.50 (kilogramas).

Juoda duona 18 k., miestainių kgm. 1.20.

Kiaušinių dešimtinę 1.60 turguje, 80 k. krautuvėje, bet prasti. Kai yra, galima pirkti ne daugiau 10. Norint dar gauti, reikia stoti vėl į eilę (iki 3 kartų).

Apelsinai: 1.40 kilog. Krautuvėse rudenį bulvės 8 kap. kgm. bet nevisuomet būna. Rinkoje šviežių bulvių kgm. iki 35 kap.

Gražūs džiovinti baravykai 15-20 rub. kgm. Cukrus — 78 kap. kgm. Ryžiai 40 k. kgm. Didesnė citrina 35 kap.

Autobusas — 4 kap., kinoteatras — 30-35 kap.

Už rublį oficialiai skaitoma 1 dol. ir 10 ct.

Ryšiai su užsieniu

Su užsieniu susižinoma tiktai laiškais, kuriuos parašo giminės. Bet susirašinėjimas kontroliuojamas. Vilniuje prie geležinkelio stoties yra didžiulis namas. Jame dirba apie 100 žmonių, mokančių įvairias kalbas. Ten užsienio korespondencija kontroliuojama.

Paklauso žmonės radijo, kai netrukdomas. Seniau buvo daug klausoma Amerikos Balso. Dabar "tas balsas nieko nesako" — pareiškė pasakotojas.

— O kaip žmonės žiūri į dabartinę valdžią?

— Laiko parsidavėliais. Gal ir jie jaučia, kad yra ne savo vietoje, bet negi pasakys. Visi 'didieji' gerai gyvena, turi erdvius butus, automobilius.

Tuo ir baigėme pasikalbėjimą, palinkėję daug sveikatos ir ramaus atilsio laisvoje Amerikoje, į kurią vėl teko sugrįžti po 40 metų ir po sunkių išgyvenimų.

S.

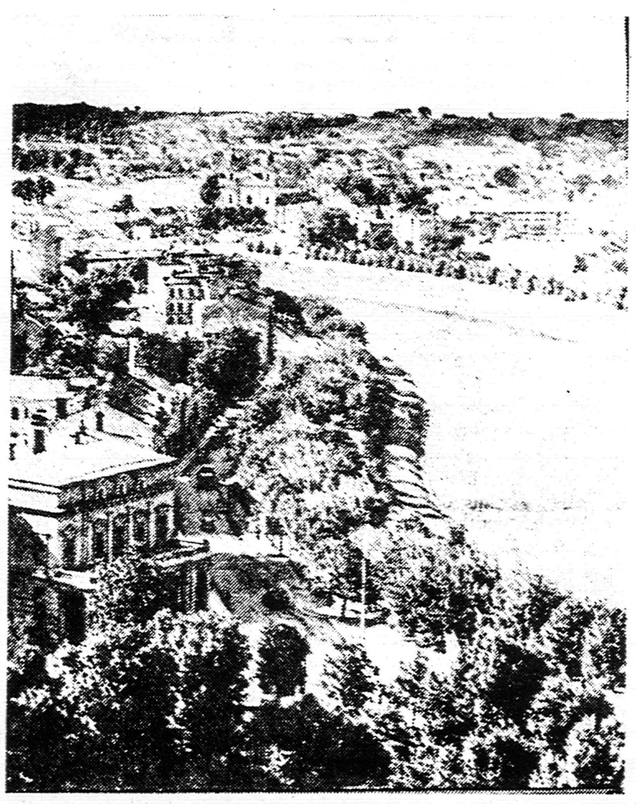

ŽVILGSNIS nuo Gedimino kalno, kitoje Neries pusėje matosi šv. Rapolo bažnyčia.

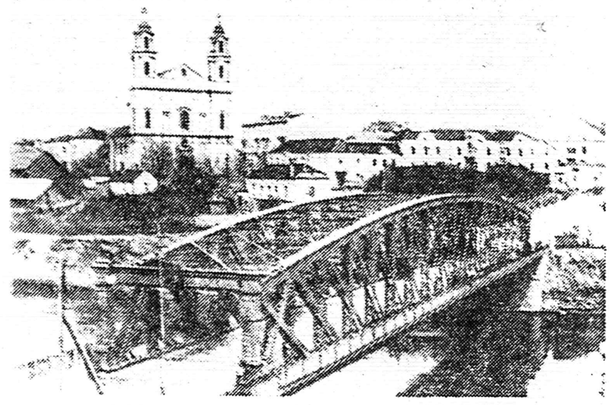

ŠV. RAPOLO bažnyčia ir žaliasis tiltas prieš karą.

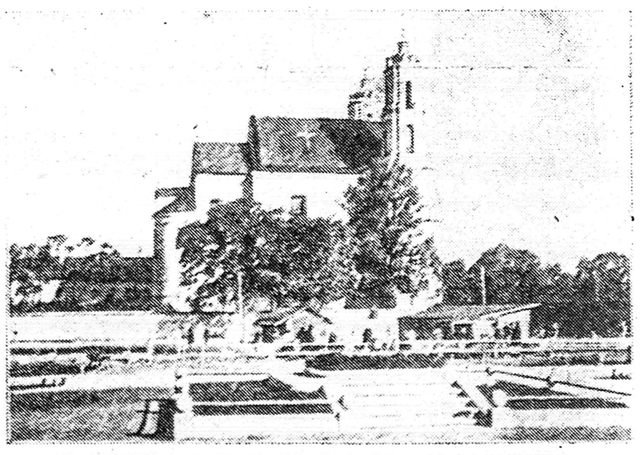

ŠV. JOKŪBO bažnyčia, kurioje dabar laikomi teatro reikmenys.

JUOZAS POŽĖRA

Kur duona ašaroja

LAIŠKAI IŠ SIBIRO

(5)

Taigą užgulė naktis. Tyli, bevėjė, speiguota Sibiro naktis. Didelės ir ryškios žvaigždės pranašavo šaltį dar stiprėsiant. Kažkur toli ūkavo, it sužeistas žmogus vaitojo didysis apuokas — nakties plėšikas. Didžiulis mūsų laužas skleidė kaitrą, priversdamas trauktis šalin, suktis nugara, vartytis nuo šono ant šono. Po čefyro visų nuotaika pakilo, nuovargio beveik neliko, ir, tuo pasinaudodamas, Vitalijus be paliovos ragino mus tempti dar ir dar sausų malkų — tegul verčiau heka, negu trūksta. Paskui mes laužą pastūmėme toliau, nubraukėme nuodėgulius bei žarijas, ir liko laužo vietoje plikas garuojančios žemės lopas. Paskubomis priklojome ant atšilusios žemės eglišakių ir sugulėme.

Sunku, suprantama, tai pavadinti miegu, bet aš per ilgą naktį pakankamai pailsėjau. Tiesa, Vitalijus mane bent šešetą kartų žadino judino ir beveik su pykčiu varė kirsti storokus sausuolius kamienus, kurstyti ir taip jau kaitriai degantį laužą. Pats nesikėlė, o mane varinėjo. Pasiutusiai nesinorėjo keltis, ir kartą aš jam pasakiau:

— Galėtum pats... Kodėl vis aš?

Jis nemurmėdamas pakilo ir apie dešimt minučių sąžiningai dirbo kirviu, o paskui tarė:

— Dabar kelkis tu.

— Juk malkų pilna, ir laužas gerai dega.

— Kelkis.

Širdyje keikdamasis, aš atsikėliau. Kitos išeities nebuvo. Dar prieš eidami į taigą, mes tvirtai sutarėme, kad šventai klausysime ir darysime tai, ką lieps Vitalijus, kitomis sąlygomis jis su mumis į taigą neisiąs. Tad nors ir labai buvo gera gulėti, susirietus į kamuoliuką, ir kažin kaip saldus snaudulys lipdė blakstienas, — teko keltis ir imtis kirvio.

— Pyksti? — paklausė Vitalijus, kai aš vėl atsiguliau šalia jo.

Nieko aš jam neatsakiau.

— Be reikalo, — pasakė jis. — Jeigu aš tau leisčiau kietai užmigti, nežadinčiau, tai ryte pabustum nušalusiom kojom ir rankom.

— Ačiū už rūpestį...

— Be reikalo tu pyksti, — sugavęs mano žodžiuose ironiją, pasakė jis. — Grįšime į kaimą — galėsi paklausti sibiriečių — teisus aš, ar ne. Visi tau tą patį pasakys.

Dabar aš ir pats žinau, jog Vitalijus buvo teisus. Ir ačiū jam už tai.

Rytą paskubomis papusryčiavome ir po poros valandų pasiekėme medžioklės trobelę ant nedidelio upokšnio kranto. Sniegas aplinkui trobelę buvo ištryptas, išbraidžiotas, lyg kolūkio galvijų fermos kieme. Visur matėsi šiaurės elnių paliktos pėdos. Šviežios. Anksti ryte, matyt, jie prabrido pro čia ir nusileido į platų, krūmais užžėlusį upokšnio slėnį.

— Eisime? — paklausė Vitalijus rodydamas į žvėrių paliktas gilias brydes.

— Šiandien — be manęs,— pasakiau aš, jausdamas kiekvienu sąnariu vakarykščios dienos nuovargį.

Trobelė buvo surėsta iš netašytų apvalių rastų ir perskirta į du galus. Pirmasis jos galas buvo tarsi didelis priebutis ar daržinė. Čia ant plikos žemės, matėsi laužo liekanos, o palubėje kabojo eilė maišų su miltais šunims, džiuvėsiais, kruopomis, druska ir kitais reikalingais žmogui daiktais, be kurių taigoje išsiversti sunku. Kampe — tvarkingai sukrautos malkos. Iš priebučio į antrąjį trobelės galą vedė nedidelės žemos durys. Vitalijus atidarė jas ir pirmasis persirito per aukštą slenkstį. Viskas čia buvo neliesta, viskas išliko savo vietose nuo rudens, kai medžiodamas sabalus ir voveres, Vitalijus nakvojo paskutinį kartą. Kampe stovėjo sena, vietomis jau pradegusi geležinė krosnelė, šalia jos ant lentynėlės gulėjo krūvelė sausų balanų, ant plačių pasieniais nutysusių gultų liko patalas grubių viksvų šieno, ant palangės stovėjo žibalinė lempa be gaubto ir keletas žvakių. Visą žiemą trobelė buvo nekūrenta. Tačiau užteko pakurti krosnelę, ir po pusvalandžio čia pasidarė nepakeliamai karšta, tvanku. Krosnelės sienos ir kaminas įkaito iki raudonumo ir kiekvieną kartą piktai šnypšdavo, kai nuo aprasojusių lubų nukrisdavo lašas vandens.

Mes norėjome žmoniškai pasistiprinti, išsivirti sriubos ir, aišku, arbatos, be kurios sibirietis nežengia nė žingsnio. Tačiau teturėjome vieninteli katiliuką. Trobelėje ant stalo stovėjo beržo tošies krepšelis. Vitalijus atnešė iš neužšalančio šaltinio pilną krepšį vandens ir ...pakabino jį viršum degančio laužo taip, kad liepsna laižė tošį. Kiekvienas, kuriam teko darganotom lietingom dienomis kurti miške laužą, žino, jog geresnio prakuro už beržo tošį nerasi. Ji dega it parakas. O dabar beržo tošyje mes virėme arbatą. Vanduo greitai užvirė, o beržo žievė liko sveikutėlė. Tik aprūko ir pajuodavo.

Iš kolchozų gyvenimo Lietuvoje

(atkelta iš 2 psl.)

badienius; senoji Bekerienė per tą laiką jų išdirbo daugiau kaip devyniasdešimt. Tik pikta ranka galėjo parašyti tokį šlykštų melą!"

Surinkęs žinias, korespondentas parašė savo sprendimą: "Kad pirmininkas ant mokytojo pareiškimo plačiai užrašė rezoliuciją "arų neskirti", priežastis visai ne ta, esą, Bekeriai — senieji ir jaunieji — sudaro vieną šeimą. Štai ir jų kaimynai Drapanauskai taip gyvena, o turi du sodybinius sklypus, dvi ganyklas, daugiau gyvulių. Priežastis ne ta, kad priemiestinis kolūkis daug žemės išduoda visokių tarnautojų, darbininkų daržams ir ją reikia taupyt. Juk mokytoja Č. Karpinienė Tytuvėnuose sklypą turi ir dar kolūkyje visą daržą gavo, nes pas ją mokosi — pirmininko vaikas. O mokytoja Verbijienė — argi ne tas pats? Šuo pakastas kitur. Neįtiko jaunasis Bekeris pirmininkui, kažkokiu žodžiu sykį jis užgavo ir pirmininkę. Nuo tada ir prasidėjo... Išėjo iš kolūkio savo noru. Turėjo išeiti. Bet pirmininko pyktis neužgeso. Suvedė sąskaitas, kai arus pavasarį dalijo. O kai į kolūkį skundo tirti ėmė sukti viena po kitos komisijos — ir iš partinio komiteto ir iš gamybinės valdybos, ir iš vykdomojo komiteto, ir dar iš kažkur— kolūkio pirmininkas čia mokėjo apsisukti; įrašė S. Bekerienės pavardę į sklypus gavusių sąrašą ir jį pakišdavo tikrintojams po nosimi. O tikrintojai, jau atvykdami į kolūkį, turėjo savo nuomonę: ūkis geras, pirmininkas turi autoritetą, — ir todėl tikėjo jo netikru popierėliu, toliau už kontorą niekur ir kojos nekėlė. Buvo pažeista elementariausia etika: netgi nepasikalbėta su skundo autore.

"Nesulaukusi pagalbos rajone, mokytoja pradėjo varstyti respublikinių instancijų duris. O ugniai žibalo nuo to dar daugiau kliuvo: pimininkas paliepė brigadininkui M. Urbeliui užsėti mišiniu net pernykštį mokytojos sklypą, paskui ją privertė išvesti į turgų ir savo karvę — negi alkaną gyvulį be ganyklos laikysi?

"Kai palikau Grįžuvą — rašo korespondentas — Alberto Telyčėno ūkyje nebuvo — jis su reikalais išvažiavo į ministeriją". Nepabaigia istorijos korespondentas; nepasako jos galo, ar teisybė buvo atstatyta ir kaip?

JŪRATĖ KAZICKAITĖ Afrikoje, pakeliui į Lenano Kalną, 15.000 pėdų aukštyje.

MOTERŲ grupė lipa į kalnus.

Žmonės ir kalnai

Jūratė Kazickaitė — Afrikos kalnuose

Gausiai buvo aprašyta sen. **Robert Kennedy** kelionė į kalną, kurį Kanados vyriausybė pavadino prezidento Kennedy vardu. Kalnas 13,900 pėdų aukščio, aukščiausias šiaurės Amerikoje. Dar niekeno nebuvo užkopta s. Kanados geografų draugija rengėsi užkopti, pakvietė ir Robert Kennedy.

Senatorius nuskrido helikopteriu iki 8,500 pėdų aukščio, ir iš čia prasidėjo kopimas, vadovaujant dviem specialistam, užkopusiem Everesto kalną. Dar prieš tai 5 grupė buvo palypėjusi, nužymėjusi kelią, parengusi dvi nakvynes iki aukščio, nuo kurio iki viršūnės beliko 400 jardų. Nuo čia jau 3 keleiviai turėjo patys kelią susirasti. Keli jardai prieš viršūnę pirmuoju buvo paleistas senatorius. Jis įtaisė ledo sluoksny Kennedy šeimos emblemą, ir po pusantros valandos prasidėjo kelionė atgal.

Senatorius pasisakė, kad niekad po kalnus nelaipiojęs, kalnų nemėgstąs. Prieš viršūnę dairęsis žemyn, lyg norėdamas grįžti, dairęsis į viršų, lyg laukdamas, ar nepasirodys keltas, kuris iki viršūnės nukeltų. Jis manąs, kad daugiau į kalnus nelaipiosiąs. Jei dabar lipo, tai dėl prezidento Kennedy.

Tai gražus prisirišimas prie šeimos ir dėl jos padaryta pastanga nemėgstamai kelionei. Bet yra kitokių laipiotojų į kalnus. Laipiotojų, kurių prigimtis veržiasi į kalnus, kuriem laipiojimas po kalnus tai proga išmėginti savas natūralias jėgas kliūtim nugalėti ir iš to turėti paskui pasitenkinimo. Tai jaunimo dvasia.

Kai Amerikos spauda aprašinėjo sen. Kennedy kelionę, tai Afrikos spaudoje buvo minima kelionė, kurioje buvo užkoptas Kenya trečias savo aukščiu kalnas Lenana — 16,300 pėdų. Afrikos laikraščiai aprašė kopimą dėl to, kad **tai pirmu kartu Afrikos istorijoje m e rgaitės mėgino nugalėti kalną. Kelionę organizavo Nyeri šv. Cecilijos kolegija, ir jai vadovavo Jūratė Kazickaitė,** kuri ten dėsto anglų kalbą. Septynios mergaitės su J. Kazickaite ir dar viena mokytoja iš Kanados bei kapelionas, lydimi keturių nešikų, trijų dienų kelionėje (kovo 5, 6, 7) pasiekė Lenano viršūnę ir susitelkė prie kryžiaus, kurį prieš keleris metus ten pastatė užkopęs Tėvas Danali. Kelionė buvo atlikta savom jėgom. Pradėta ir baigta mišių išklausymu. Mergaitės Lenana viršūnėje buvo išvargusios, bet tuo neišsidavė. Tik kai viena nuo galvos skaudėjimo gaudavo aspiriną, tai jo prireikdavo būtinai visom. Už tat kiek džiaugsmo grįžus, nes grįžo laimėtojos.

(Z)

KALNO viršūnėje 16,300 pėdų. Kairėje J. Kazickaitė

BOSTONO DRAMOS TEATRAS VĖL GYVAS

Po ilgesnės pertraukos Bostono dramos sambūris vėl pasirodė kovo 28, suvaidinęs vengrų rašytojo L. Fedoro trijų veiksmų pjesę **"Brandos atestatą".** Šis veikalas su pasisekimu daug kartų buvo vaidintas nepriklausomos Lietuvos teatruose. Jis tada buvo aktualus, kaip gerai atatikęs to laiko Europos ir Lietuvos mokyklų dvasią. Šių dienų, ypač Amerikos mokyklose vyrauja labai skirtingos nuotaikos. Ta prasme veikalas būtų kiek senstelėjęs. Bet iš kitos pusės mūsų jaunimui verta pamatyti ir kitokią mokyklą, o vyresniem miela prisiminti anuos gražius laikus.

Nors šis veikalas, toli gražu, neprilygsta panašios tematikos Binkio "Atžalynui" nei savo idėja, nei intrigos išvystymu, bet vistiek yra vienas iš geresnių Bostono dramos repertuare. Teatro išsiilgusios publikos buvo labai šiltai priimtas.

Jeigu net ir nepalankiom mūsų sąlygom Bostono dramos sambūrio spektakliai būna gana aukšto lygio, tai yra nuopelnas nenuilstamos režisorės **Aleksandros Gustaitienės.** Jos kaip režisorės pagrindinė stiprybė yra retas mokėjimas surasti ir atkasti "aktorius iš gyvenimo". Tiesa, šiame sambūry yra keletas vaidyboje išprususių asmenų, nevaidinančių vien tik "savęs", bet galinčių pabūti ir kuo "kitu". Šie asmenys paprastai ir sudaro kiekvieno pastatymo nugarkaulį. Tačiau daugelį vaidintojų režisorė turi "sumedžioti". Paprastai prieš naują didesnį pastatymą A. Gustaitienė pasidaro uoli visokių parengimų lankytoja. Čia ji stebi kiekvieną mažiau pažįstamą žmogų, ir vargas tau, jeigu būsi kritęs į akį. Numačiusi "auką", pasistengia užvesti paprasčiausią pokalbį. Nepagalvokite, kad A. Gustaitienė labai domisi sužinoti, k a i p jums sekasi. Ji stengiasi išsiaiškinti, kokį vaidmenį jums galima būtų pritaikinti. Ir šiame pastatyme matėme keletą tokių naujai atkastų talentų.

Nepretenduodamas į jokią išsamią kritiką, šių eilučių autorius nori patiekti savo, kaip eilinio žiūrovo, įspūdžius iš "Brandos atestato" pastatymo.

Pagrindinę gimnazijos direktoriaus rolę suvaidino **Povilas Žičkus,** anksčiau porą kartų vaidinęs nežymius vaidmenis. Šį nelengvą vaidmenį atliko gerai ir sąžiningai. Tik norėjosi matyti direktorių labiau autoritetingą, kuriam kiti paklusta ir be balso pakėlimo. Gal besistengdamas nugalėti blogą salės akustiką, daugiausia kalbėjo pakeltu balsu, kas mažino orumo įspūdį. Taip pat reikėtų vengti kalbant vis linksėti su galva. Šiaip jau direktorius buvo simpatiškas, į kurį mokinės tikrai gali įsimylėti. Gerai ir įtikinančiai suvaidino trečio veiksmo pabaigą.

Dr. Anna Mate, aštuntos klasės auklėtoja — **Zita Zarankaitė,** iki šiol vaidinusi daugiausia būdingas bei komiškas roles, dabar parodė galinti lygiai gerai suvaidinti ir kitokį vaidmenį. Savo laikysena scenoje ji visai prilygo geriem profesionalam aktoriam. Ji sukūrė tvirto charakterio mokytoją, pratusią valdyti ir slėpti savo jausmus. Bet visgi atvirumo momentu su savo mokine ir tariama konkurente galėjo būti kiek jautresnė ir taip pat truputį švelnesnė savo mokinėms.

Baranji Domokoš, filosofijos mokytojas — **Jurgis Jašinskas,** tai senas teatro "vilkas", savo vaidmeny jautėsi visai kaip namie. Tik maža pastabėlė dėl grimo; visai baltos žandenos perdaug ryškiai skyrėsi nuo tamsių plaukų ir barzdos, reikėjo visą truputį pražilinti.

Varjas, gamtos mokytojas **Antanas Januška,** pirmą kartą pasirodęs Bostono scenoje, sukūrė simpatišką racionalų tipą.

(nukelta į 8 psl.)

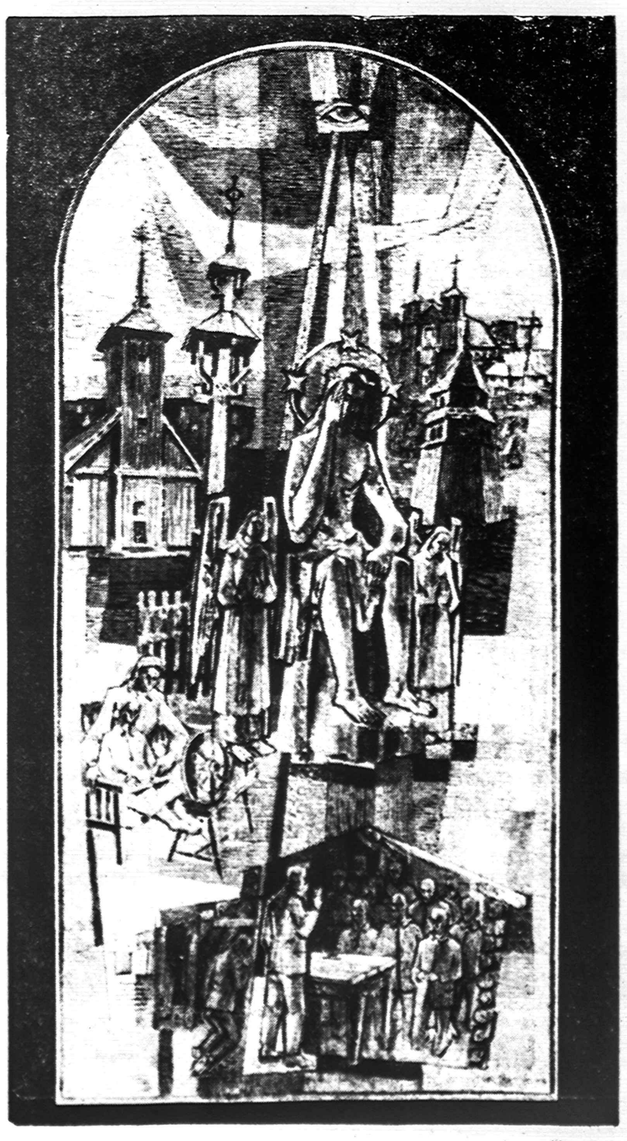

LIETUVIŲ KOPLYČIOS WASHINGTONE KAIRIOJI SIENA

Vaizdas bus spalvotų mozaikų 23 pėdų aukščio ir 13 pėdų pločio. Jis išreikš lietuvių tautos pasitikėjimą Dievo Apvaizda ir Kristumi.

Centre: Rūpintojėlis tarp dviejų angelų.

Aukštai: Dievo Apvaizdos simbolis ir iš jo einą šviesos spinduliai.

Gilumoje: Dirvų, sodybos, senovinių bažnyčių ir kryžių vaizdas.

Kairėje: Motina prie ratelio, mokinanti savo kūdikį skaityti lietuviškai iš maldaknygės. Šiuo vaizdu norima išreikšti spaudos draudimo ir dabartinius priespaudos laikus. (Vaizdas iš A. Rimšos skulptūros)

Žemai: Vaizdas pagal dr. J. Schollmer aprašytas lietuvių šv. mišias Vorkutos koncentracijos stovyklos kasyklose. Iš Dievo Apvaizdos ir Kristaus einą šviesos spinduliai pasiekia ir šį kasyklų požemį. Viso vaizdo viršuje bus lietuvių kalba įrašas: "Apsaugok Aukščiausias tą mylimą šalį". Projektas dail. V.K. Jonyno.

Aukas siųsti adresu: **Committee for the Chapel of Our Lady of Šiluva, 6727 So. California Ave., Chicago 29, Ill.**

DĖL PROF. K. PAKŠTO MONOGRAFIJOS

Tenka pirmiausiai su gilia pagarba prisiminti didelį, besąlyginį pasiryžimą tų, kurie pradėjo didįjį vajų, organizuodami prof. K. Pakšto fondą.

Lenkiu galvą prieš Ateitininkų Sendraugių Valdybą, sudariusią specialų komitetą tam sunkiam darbui, inž. J. Mikailai pirmininkaujant. Maloniai nustebinta, tiesiog sujaudinta reiškiu pabarbą šviesiam asmeniui, Jurgiui Mikailai, pasiaukojusiam ir sėkmingai pravedusiam visus organizacinius darbus paminklui pastatyti ir sudarant sutartį su prof. dr. J. Eretu monografijai rašyti.

Prof. J. Eretas žinomas lietuvių visuomenei kaip rašytojas ir įdomus paskaitininkas, be to, buvęs prof. K. Pakšto jaunystės draugas, turįs daug asmeninių prisiminimų iš senų, toli nuplaukusių dienų.

Dabar jau yra tikra, kad monografija bus parašyta. Žinoma, čia be talkos ir be prisiunčiamos medžiagos pats vienas autorius negalės rašyti. Daug buvusių a.a. prof. K. Pakšto kolegų, bendradarbių, bendraminčių, studentų ir šiaip pažįstamų greičiau deda savo auką fondui negu ima plunksną surašyti prisiminimus ir prisiųsti.

Laikas bėga greitai. Kas liks neparašyta, taip ir liks. Būtų gaila, jei neatsilieptų velionies draugai, kurių mielus laiškus su pasižadėjimais šiandieną tebelaikau saugiai sudėtus stalčiuje. Tepadeda jiems Dievas ištesėti ir parašyti!

Monografijos autoriui viešint JAV, dėja, nepavyko gauti medžiagos, kurios jisai tikėjosi iš prof. K. Pakšto pažįstamų. Išvyko atgal į Šveicariją tik su pažadais: "Parašysiu, atsiųsiu". Nuo praėjusių Kalėdų ir prof. Ereto paskaitų jau daug dienų nuslinko. Būtų labai svarbu, kad nors Velykų atostogoms artėjant pažadėję ir nepažadėję siųstų savo užrašus tiesiai adresu: Prof. Dr. J. Eretas, Florasrasse 44, Basel Switzerland, arba: J. Pakštienei, 3338 SW 25 St. Miami Florida, 33133. Tuo būdu bus galima pastūmėti pirmyn monografijos darbus.

Iš anksto dėkoju visiem, kas perskaitė šį mano priminimą.

Su gilia pagarba

Janina Pakštienė

Lietuvos vergija ir bendruomenė

(atkelta iš 3 psl.)

ir nebepakeičiamas, su visais taškais, kableliais ir nosinėmis. Kiekviena apygarda, apylinkė, kiekvienas lietuvis turi žinoti, kaip ir kas bus daroma ir kas jam pavesta.

Tie sprendimai privalo būti kuo plačiausiai paskelbti, ir tik tokiu būdu jie susilauks visuotinės paramos, o reikalui praėjus galės būti ir kritika, bet apsaugok mus, Viešpatie, nuo kritikos darbą vykdant!

Laikas ir momento svarbumas pats kalba už mūsų, čia mano pavadintą vidaus reikalų ministeriją. Jos rinkti atstovai turi parodyti visus savo sugebėjimus vidaus demaršams vykdyti ir vadovauti ir tuo pelnyti generoliškų titulų savo armijos priešakyje.

Mums kiekvienam tereikia gera valia, atvira širdim ir, jei reikia, auka prisidėti ir paklusti.

Tuo, manyčiau, ateina dideli bandymai Bendruomenei, kuri iki šiol kaip kas sako, nepopuliaraus piliečio vardu dangstosi, tuo ateina ir kiekvienam didelis egzaminas, ar gi toji Bendruomenė tokia "nepopuliari", o gal mes tik to suprasti nesugebame, o gal jau ir nebenorime.

Linkėtina tam būsimam suvažiavimui visokeriopos sėkmės ir palaimos, kad naujais užsimojimais atgimę taptumėm populiariais nariais, populiarioje, kūrybingoje, visus mūsų vidaus reikalus rikiuojančioje —Bendruomenėje, drauge konsoliduojant visas jėgas su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu.

Jonas Rūtenis

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

VERDI

REQUIEM

ir

MARKAIČIO

VILNIAUS VARPAI

su Chicagos Simfoniniu Orkestru

Lietuvos partizanų ir visų žuvusiųjų už Tėvynės laisvę per 25 Lietuvos okupacijos metus

PAGERBIMAS

1965 m birželio 13 d.

3 val. p. p.

McCORMICK PLACE THEATRE

23rd & South Lake Shore Drive

Chicagoje bilietai gaunami: MARGINIUOSE, 2511 West 69th Street • Atidaryta: kiekvieną dieną nuo 9 - 6 val. vak., pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 - 8 val. vak., sekmadieniais nuo 10 - 1 val. popiet • Bilietų kainos — 7, 6, 5, 4, 3 dol. (nupirkti bilietai negrąžinami). Ten gaunami ir autobusų bilietai. • Iš kitur bilietai užsakomi paštu, siunčiant kartu čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženklu, šiuo adresu: Lithuanian Opera of Chicago, 6910 South Fairfield Ave., Chicago, Illinois 60629.

Prašome panaudoti šią atkarpą

Siunčiu $..... čekį už ..... bil. po $..... už bilietą.

Vardas ir pavardė .....

Gatvė Miestas Valstybė Zip Code

Visus kviečia dalyvauti CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

ŠILUVOS MARIJOS PARAPIJOS DARBYMETIS

Istoriniai metai Londone (2)

Vasario 17 klebonas, padedamas parapijos k-to pirm. J. Butkaus ir narių K. Kudukio, A. Petrašiūno, J. Ordo ir kt., pradėjo bažnyčios pirkimo vajų. Šiam reikalui jis skyrė visą energiją ir vajaus baimėje jautėsi tiek nusilpęs, kad net turėjo atsigulti ligoninėn. Per pustrečio menesio šioje vos 75 šeimų kolonijoje sukelta 16,000 dolerių! Kai kurie aukojo net po penkis ar šešis šimtus dolerių, gi niekas nuo aukos neatsisakė. Pora tūkstančių buvo gauta iš kun. P. Ažubalio, šv. Jono Krikštytojo parapijos, Toronte, kurioje kun. B. Pacevičiui teko dirbti apie 12 metų. Keletą šimtų sumetė kaimyninių parapijų geraširdžiai tautiečiai. Taigi trejetos mėnesių laikotarpyje sudaryta arti 19,000 dolerių ir užpirkta kukli bažnytėlė miesto centrinėje gatvėje. Jos kaina 25,000 dol. perdavimo laikas birželio 1. Šiai dienai priartėjus, nuotaikos pasidarė dar karštesnės: porai dienų perdavimą užtęsus, per maždaug vienuoliką dienų beveik visas anglikonų bažnyčios vidaus įrengimas turėjo būti išardytas ir naujame stiliuje vėl atstatytas. Bažnyčios remonto ir sumoderninimo projektą paruošė žinomasis architektas dr. Kulpavičius. Jis puikiai išnaudojo visas galimybes, padarydamas šią bažnytėlę moderniška, gražią ir jaukią. Jo kūryba gėrisi kiekvienas šioje bažnyčioje besilankantis. Didysis Šiluvos Marijos ir šoninis šv. Kazimiero altoriai, didysis ir Aušros Vartų vitražai, statulos ir kt. irgi padaryti pagal jo projektus. Ir visa tai atlikta dovanai! Už šią didelę auką Londono lietuviai jam yra labai dėkingi. Patį darbą atliko žinoma irgi dovanai — Londono lietuviai. Kunigų Vienybės pirmininkas prelatas dr. J. Tadarauskas padovanojo mūsų bažnyčiai visų spalvų arnotus. Jo dovana buvo sutikta su dideliu dėkingumu.

Birželio 14 įvyko išvežtųjų ir kankinių minėjimas ir bažnyčios atidarymo iškilmės, dalyvaujant eilei lietuvių ir kitataučių dvasiškių, miesto burmistrui, federalinio parlamento nariams ir kt. aukštesniems svečiams. Šios iškilmės priklausė prie gražiausiųjų, kokias Londone bet kada esame turėję.

TOLIMESNĖ VEIKLA

Vasaros karščiai šiek tiek sulėtino darbą, tačiau bažnyčios lankymas dėl to nenukentėjo — ji buvo pilna kiekvieną sekmadienį! Rudenį atgijo ir visa kita veikla: Katalikių Moterų skyriaus suruošti padėkos dienos pietūs, pirmas čia religinės muzikos koncertas (Programą išpildė sol. J. Liustikaitė, S. Kairys smuiku ir kun. Jurkša vargonais) po to — lituanistinės mokyklos ir skautų rengta tradicinė eglutė su kun. B. Pacevičiaus scenos vaizdeliu "Paslapčių naktis" ir kt. Lituanistinė mokykla irgi žymiai sustiprėjo.

Kai žvelgiame į praeitį, patys stebimės, kaip čia viskas taip gerai susiklostė ir koks didelis įvyko kolonijoje pasikeitimas renesanso kryptimi. Buvo daug dalykų, prisidėjusių prie šio didelio mūsų laimėjimo, bet, mano nuomone, ypač du turėjo lemiančios reikšmės. Vienas jų — klebono iškalbingumas ir greitas užmezgimas ryšių su tikinčiaisiais, o antras — jo nekompromisinis ryžtas įsigyti nuosavą šventovę: "Negali būti nė jokios kalbos apie nuomojimą svetimų patalpų. Mums yra tik vienas geras kelias —mes turime įsigyti savo bažnyčią ir netrukus su Dievo pagalbą ją tikrai įsigysime ir išlaikysime!"

Dauguma neabejojo, kad mes galime su geru noru tai padaryti, tačiau niekas netikėjo, kad tai gali mums pasisekti per trejetą mėnesių. Už tai mes esame dėkingi mūsų energingajam klebonui.

Visada yra miela klausytis jo pamokslų. Jų turinys — Dievui ir kenčiančiai Tėvynei, perduotas ir moderniškų laikų žmogų įtikinančia forma. Jų stilius — iš širdies plaukianti poezija. Ne vienas pasako: "Geresnio pamokslininko nė nenorime".

DVIGUBA ŠVENTĖ

Vasario 14 čia buvo paminėta ne tik Lietuvos nepriklausomybė, bet taip pat ir parapijos vienerių metų sukaktis.

Šiom dviem progom atžymėti įvyko ir speciali radijo transliacija. Minėjime lietuvybės išlaikymo tema paskaitą skaitė 18 m. jaunuolis E. Blyskis, susilaukęs gausių publikos plojimų. Programoje taip pat dalyvavo D. Chainauskienės vadovaujamos dvi tautinių šokių grupės, J. Petrausko vad. moterų ir mišrus chorai, solistė D. Švilpaitė, mėgėjų teatras, lituanistinė mokykla ir t.t. Vyr. meno vadovas kun. B. Pacevičius. Jo parašytas ir režisuotas montažas "Šventosios Žemės skundas" buvo vienas iš stambesnių šios programos dalykų. Švelnių spalvų dekoracijos irgi jo paties tapytos.

Minėjimo organizacinei daliai vadovavo A. Petrašiūnas, Bendruom. apyl. pirmininkas. Parapijos kūrėjui kun. B. Pacevičiui buvo įteikta dovana ir gėlių. Puikus televizijos priimtuvas parapiečių jam padovanotas anksčiau kita proga. "Visa tai reiškia tik vieną labai svarbų dalyką, būtent, kad mes mylime savo kleboną" — pareiškė parapijos k-to pirm. J. Butkus.

Linkėtina, kad ir ateityje viskas taip gražiai rutuliuotųsi. Nesustok klestėjusi, jaunoji parapija, ir pasipuošk naujais darbais Dievui ir Tėvynei.

N.I.

PIRMAME Londono pobūvyje kun. B. Pacevičiui pagerbti kalba Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas Tėv. Placidas Barius, O. F. M. Dešinėje kun. B. Pacevičius.

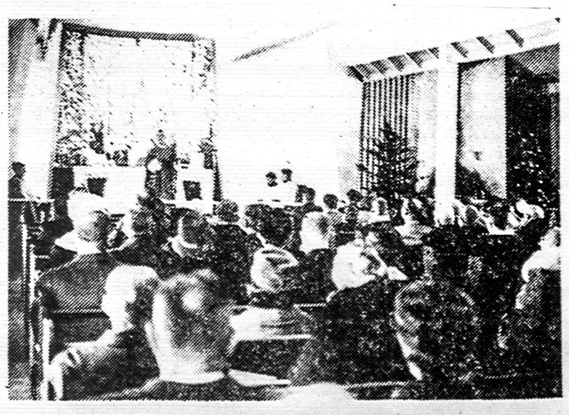

ŠILUVOS MARIJOS bažnyčioje.

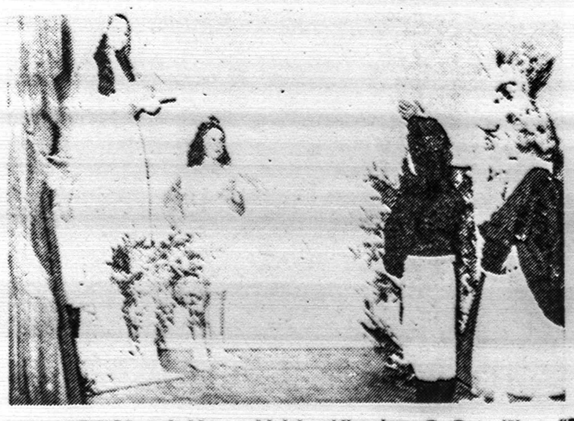

LITUANISTINĖS mokyklos mokiniai vaidina kun. B. Pacevičiaus "Paslapčių nakt".

Iš ALGIMANTO KEZIO, S. J. foto parodos Philadelphijoje kovo 19-21. Iš k. d. prof. J. Puzinas, Ona Čeledinienė, A. Kezys, inž. A. Ramūnas. Nuotr. K. Čikotos.

GERAI PASISEKUSI KAZIUKO MUGĖ

Hartford, Conn. Kovo 28 Šv. Trejybės parapijos salėje surengta Kaziuko mugė sutraukė labai daug žmonių. Mugę rengė Šatrijos ir Tėviškės skautų vietininkijos. Dalyvavo Hartfordo, New Britaino ir Waterburio skautai ir skautės su savo tėveliais ir rėmėjais.

New Britaino "Erelių" berniukų skiltis, vadovaujama s. Juozo Raškio, buvo išstačiusi raižinių ir deginių. Kitas stalas New Britaino "Dubysos" draugovės, vadovaujamas Ramutės Zdanytės, buvo apkrautas rankdarbiais — žaisliukais, pyragaičiais ir kt.

Waterburio "Neries" vietininkijos skaučių buvo net keli stalai: vyr. sk. kand. "Dubysos" būrelis, vadovaujamas ps. L. Jasulevičienės, parodė daug gražių juostų, mezginių, nerinių, puikių piešinių ir kitokių rankdarbėlių. Jaun. sk. "Pušyno" draugovės stalą puošė staltiesiukės, lėlių drabužėliai, pagalvėlės, tautiniais raštais viršeliai ir kt. Prie šio stalo paruošimo daug darbo yra įdėjusi Šarūnė Petruškevičienė. "Žibučių" skiltis, vadovaujama sl. M. Žukienės, savo stalą buvo apdėjusi mažomis sofai papuošti pagalvėlėmis (siūtomis, megstomis), tautinėmis lėlėmis ir k. Skaučių ir rėmėjų "Židinio" būrelis buvo išstatęs daug gražių iš karkliukų ir šaknelių nupintų pintinėlių, staltiesiukių, "baravykų", Velykų zuikučių ir kitokių rankdarbių. Prie šio stalo daiktelių paruošimo daug darbo yra įdėjusi vietininkės pavaduotoja psl. A. Paliulienė, M. Pesienė ir kitos židinietės.

Hartfordo skautės ir paukštytės, vadovaujamos ps. B. Šimanskienės, savo stalą buvo apdėjusios gražiomis pagalvėlėmis, velykiniais vežimėliais, lėlytėmis, pyragaičiais ir kitokiais rankdarbėliais, o viršum stalo kabojo iš šiaudelių padaryti sietynėliai. Buvusios Hartfordo skautės ant savo stalo turėjo staltiesiukų, megstų batukų, meniškų rankų darbų mozaikų (plytelių, atsparių karšciui) ir kt. Prie šio darbo daug yra prisidėjusios: Sigutė Ramanauskienė, Jūratė Di Benedetto, Dzikienė, Lionė Simonaitienė, Reola Simonaitienė, Birutė Zabulienė, Danutė Grajauskienė ir Marytė Baltauskienė.

Mugėje buvo ir daiktų loterija, kurią tvarkė Bronė Zdanienė ir Aldona Saimininkienė.

Nuo 12 val. prasidėjo pietūs. Virtuvės šeimininkės buvo skaučių ir skautų mamytės: Gražina Aleksandravičienė, Gražina Pileikienė, Genovaitė Tijūnelienė, Aldona Zdanienė, Danutė Brazdžionienė, Danutė Virkutienė ir Juzė Jurkevičienė. Jos buvo paruošusios labai skanių užkandžių: lietuviškų šviežių dešrelių, kugelio, šaltienos; buvo tortų, sausainių ir kitų kepinių, kuriuos suaukojo skautų ir skaučių mamytės ir rėmėjos.

Ketvirtą valandą popiet žodį tarė Hartfordo ir New Britaino skautų tėvų komiteto pirmininkas inž. Ben. Dapkus, prof. J. Končius, vietininkė s. K. Marijošienė ir vietininkas j. s. I. Petniūnas. Raštu sveikino L. S.B. Vyriausias Skautininkas j. s. B. Juodelis ir v.s. E. Putvytė.

Muziko Jono Beinoriaus diriguojamas New Britaino vilkiukų ir paukštyčių choras (ir solo) padainavo keletą dainelių: Ir užaugo kareivėlis — J. Karoso, Žiedelis mamytei — J. Beinoriaus (solo Virginija Liūdžiūtė), Pupos — J. Žilevičiaus, Sugrįžk, pavasarėli — J. Beinoriaus (solo Audronė Raškytė), Vliko vestuvės, Kalvelis, Padarė gaidys vestuves — liaudies dainos. Be to, mokytojos s. K. Marijošienės parengti, New Britaino vilkiukai ir paukštytės pašoks Grandinėlę.

Knygų eiles ant kelių stalų buvo išdėstęs nenuilstamas knygų platintojas V. Vaitkus iš Waterburio.

Mugę rengiant, dideli darbą yra atlikusi Danguolė Banevičienė, puikiai išpuošdama salę pavasariškais, nuotaikingais žiedais, ir Vytautas Zdanys, popietinės programos vedėjas. Jis pranešinėjo, kvietė kalbėtojus, tvarkė, net švilpuką kartais panaudodavo.

Ps. B. Šimanskienė dėkoja "Mėlyno" burelio talkininkėm ir talkininkam už didelę pagalbą: A. Kuprienei už išmokymą dirbti sietynėlius ir pagalvėles, E. Šliogerienei, išmokiusiai mergaites kepti sausainius ir paaukojusiai skanų 'Napoleoną', A. Virkučiui — už padarytus rėmelius, K. ir J. Petruškevičiams — už talką; na, ir visom mamytėm — už kantrybę, bevežiojant skautus į sueigas ir visokią paramą.

Į mugę buvo atsilankęs ir ilgametis skautų vadovas s. V. Nenortas su žmona, s. V. Bražėnas ir daug kitų skautų vadovų.

J. Bernotas

L. BENDRUOMENĖS BOSTONO APYG. SUVAŽIAVIMAS

Worcester, Mass. — Kovo 27 Maironio parke įvyko Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos suvažiavimas. Dalyvavo atstovai iš: Bostono, Lawrence, Brocktono, Worcesterio apylinkių. Viso 22 asmenys.

Suvažiavimą atidarė vietos apylinkės pirm. Pr. Stanelis ir apygardos pirm. inž. J. Gimbutas. Pirmininkauti buvo pakviestas Pr. Pauliukonis, sekretoriauti Br. Kruopas.

Pranešimus padarė: apygardos pirm. inž. J. Gimbutas, Bostono apylinkės — pirm. S. Griežė Jungelevičius, Brocktono — pirm. Br. Ludonienė, Lawrence — pirm. J. Norkus ir Worcesterio — pirm. Pr. Staneliis.

Iš apylinkių pirmininkų pranešimų matyti, kad beveik visą dabartinio lietuvių švietimo bei kultūrinio gyvenimo naštą neša Lietuvių Bendruomenė. Visom apylinkėm trūksta aktyvių narių, reguliariai mokančių solidarumo mokestį. Atrodo apylinkių valdybom reikia ieškoti geresnių būdų mokesčiams surinkti.

Centro Valdybos pirmininkas J. Jasaitis trumpai apibūdino aktualiuosius Lietuvių Bendruomenės darbus.

Priėjus prie naujos apygardos valdybos rinkimų, kilo ginčų: ar reikalinga pati apygarda. Buvo pasiūlyta susijungti su Hartfordo apygarda. Po ilgesnių diskusijų daugumos sutikimu palikta Bostono apygarda, kurios pareigas sutiko eiti Bostono apylinkės valdyba, vadovaujama St. Griežės - Jurgelevičiaus.

V. Dabrila pasiūlė plėsti Lietuvių Bendruomenės idėją kuo plačiau, iš lietuvių rinkti aukas.

Po suvažiavimo buvo vakarienė su menine programa.

Pr.

—o—

Vytautas Pigaga su didele balsų persvara prieš respublikoną (10,000 prieš 2,000 balsų) išrinktas Massachusetts valstybės senatorium. Jis yra susipratęs lietuvis. Vasario mėn. įnešė į Massachusetts parlamentą rezoliuciją, reikalaujančią laisvės Pabaltijo kraštam.

Lietuvių Bendruomenės tradicinė vakarienė surengta kovo 27 d. Maironio parke. Vakarienei vadovavo V. Židžiūnas. Kalbėjo JAV LB Tarybos narys dr. B. Matulionis ir LB Cantro valdybos pirm. J. Jasaitis. Abu ragino tvirčiau jungtis į bendruomenę ir laikytis savo gimtosios kalbos. Meno mėgėjų ratelio moterų choras, vedamas muz. J. Paplausko, padainavo keletą lietuviškų dainų. Pianu skambino O. Keršytė. Skautų ir skaučių grupė parengta S. Staškaitės, pašoko Mikitą, Šustą ir Malūną. Meninei programai vadovavo P. Račiukaitis. Massachusetts valstybės naujam senatoriui V. Pigagai pasiųsta sveikinimo telegrama.

Rimvydas Mikšys įgijo laivyno aviacijos navigatoriaus laipsnį. Yra gimęs 1942 Kaune. Su tėvais 1949 atvyko į JAV. Mokėsi Šv. Kazimiero parapijos mokykloje, Šv. Jono vidurinėje ir Šv. Kryžiaus kolegijoje, kurią baigė 1964 pavasarį ir stojo į laivyno aviaciją. Tarnavo Corpus Christi, Texas. Ten pakeltas į navigatorius ir tolimesnei tarnybai perkeltas į Washingtoną. R. Mikšys yra ateitininkas. Jo tėvai — Petras ir Janina Mikšiai — Worcesteryje turi krautuvę. Yra lietuviškos spaudos ir veiklos rėmėjai (pr.)

IŠ VISUR

— **Europoje** šios vasaros lietuviškųjų studijų savaitė, kurią ruošia Vokietijos lietuvių organizacijos, globojamos PLB valdybos, įvyks rugpiūčio 1-8. Vasario 16 gimnazijoj. Pagrindine tema, apie kurią grupuosis didžiuma paskaitų, numatyta: 25 metai lietuvių pasipriešinimui. Tikima, kad šiemetinej savaitėj, kaip pernai ir užpernai, bus taip pat dalyvių iš J.V., nes tuo laiku Europoje viešės Amerikos Lietuvių Bendruomenės ekskursija, atskridusi Lietuvu. Šitiem ir kitiem dalyviam laisvu nuo paskaitų laiku bus suorganizuotos ekskursijos į Heidelbergą ir Wormsą. Užsimezgusiai tradicijai palaikyti šiemet prelegentu iš JAV yra pakviestas prof. dr. A. Musteikis. Jis savo sutikimą jau davė.

— **Lietuvos vėliava** iškelta viename iš aukštųjų (12,972 pėdų) Kanados kalnų, Mount Robson, Rocky. Iškėlė Aleksas Bertulis, dalyvavęs kopimo ekspedicijoje drauge su kitais.

— **Kun. Juozas Šeškevičius,** Brazilijoje, paskirtas labai didelės teritorijos klebonu. Parapija turi dvi bažnyčias su klebonijomis ir keletu koplyčių, bet jau dveji metai, kaip neturėjo kunigo. Kun. J. Šeškevičijus prieš tai vikaravo lietuvių parapijoje Sao Paulo, o paskui profesoriavo kunigų seminarijoje S. Roque.

— **Aldas Ramašauskas** sausio 17 Rio de Janeiro įšventintas kunigu. Primicijas aukojo Sao Paulo šv. Juozapo bažnyčioje.

— **Laiškai lietuviam,** Chicagoje jėzuitų leidžiamas mėnesinis religinės ir tautinės kultūros žurnalas, yra sulaukęs 15 metų sukakties. Sukaktis minima balandžio 10 Jaunimo Centre baleto vakaru, kurio programą išpildys Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas.

— **Dr. Vincas Tercijonas** gyvas būdamas labai sielojosi lietuvybės išlaikymo reikalais ir daug vilčių dėjo į Lietuvių Bendruomenę, paremdamas jos darbus ir finansiškai. Mirdamas jis iš savo kuklaus palikimo 1000 dol. paskyrė JAV Lietuvių Bendruomenės veiklai. Paskirtieji pinigai perduoti JV LB Centro Valdybai.

— **Aukštesnioji lituanistikos** mokykla Chicagoje išleido savo laikraštėlio "Tėvynės Atgarsiai" 2 nr. Spausta ofsetu. Turinį sudaro mokinių įvairūs rašiniai. Iliustruota vaizdais iš mokyklos gyvenimo. Išleido "Paramos" savininkai — Jurgis Janušaitis ir Jurgis Mažeika. Redakcinis kolektyvas — pačių mokinių, globėjas — mokytojas kun. Algimantas Kezys, S.J. Vieno numerio kaina 20 c. Adresas: 2345 West 56 St., Chicago, Ill. 60629.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Jonas Minelga — LABAS RYTAS, VOVERE, eilėraščiai vaikams, piešiniai Kazio Vaselkos, išleido JAV LB Kultūros Fondas. Knygos išleidimą 300 dol. parėmė Lietuvių Fondas, tiražas 1,500 egz. Didelio formato, įrišta į kietus viršelius, atspausta dviem spalvom, kaina 2.50 dol.

Knyga išleista gražiai ir patraukliai, puslapiuose palikta daug erdvės, piešiniuose įvestos dvi spalvos. Piešiniai padaryti be smulkesnių detalių, lyg jie būtų iškarpyti iš popieriaus.

Eilėraščiai parašyti sklandžiai pagauną vaiko psichologiją, sklandžiai surimuota. Tai, be abejonės, viena iš geriausių dovanų Velykų proga vaikam.

Galima gauti Darbininko administracijoje.

Reikalinga vienuolynui virėja. Gali būti su šeima. Kreiptis: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046.

Tėvai,

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

pastatyta jūsų vaikams!

●

Gimnazija su viešųjų Amerikos mokyklų teisėm, su privalomu lietuvių kalbos dėstymu, su bendrabučiu, su visom gero auklėjimo priemonėm . . .

Atlyginimas už pilną išlaikymą bendrabuty — tik 600 dol. metams. Dėl ateinančių mokslo metų tuojau rašykit Rektoriui:

ST. ANTHONY'S HIGH SCHOOL
Kennebunkport, Maine 04046

KVAILUMAS AR PIKTA VALIA

Prieš porą savaičių spaudoje pasirodė žinutės, smerkiančios LB Chicagos Apygardos Valdybą dėl J. Kreivėno įtraukimo į trečiosios dainų šventės repertuaro komisiją. Keista, kad tų žinučių autoriam daugiau rūpi Apygardos Valdybos sukompromitavimas, negu principinis klausimo nagrinėjimas. Kitokiu atveju, koks tikslas būtų skelbti netiesą.

LB Chicagos Apygardos Valdyba, gavusi iš Centro Valdybos pavedimą organizuoti trečiąją dainų šventę Chicagoje, tuojau kreipėsi į Chicagoje gyvenančius muzikus šventės repertuaro sudarymo reikalu. Muzikai paprašė sušaukti visų Chicagos ribose gyvenančių muzikų ir muzikos darbuotojų susirinkimą, nurodydami visų šauktinų asmenų pavardes ir adresus. Apygardos Valdybai čia teko tik tarpininko rolė. Apie tokį muzikų nusistatymą buvo painformuotas JAV LB Centro Valdybos pirmininkas. Jo pritarimas tam susirinkimui buvo gautas. Muzikų susirinkimas, kuriame dalyvavo ir du JAV LB Centro Valdybos nariai, vienbalsiai sudarė minimą repertuaro komisiją ir jai pavedė paruošti šventės repertuaro projektą. Paruoštasis repertuaro projektas, su kuriuo visuomenė ir už Chicagos ribų gyvenną muzikai buvo supažindinti spaudoje, su mažais pakeitimais buvo priimtas vėlesniame muzikų susirinkime, greit bus baigtas spausdinti ir išsiuntinėtas visiems chorams.

J. BAČIŪNAS kalba Los Angeles lietuvių tautinių namų salėje. Jis čia buvo sustojęs savaitę grįždamas iš Havajų. Nuotr. L. Kančausko.

Šis faktas rodo, kad trečiosios dainų šventės repertuaro (iš tikrųjų ne repertuaro, bet tik repertuaro projektui paruošti) komisija buvo sudaryta ne Chicagos Apygardos Valdybos, bet Chicagos muzikų susirinkimo.

Kiek liečia J. Kreivėno darbą lituanistinio švietimo sirtyje, ("Žiburėliai", moksleivių pavasario šventės ir kitkas), visuomenę norime painformuoti, kad J. Kreivėnas jau 21 metus be pertraukos mokytojauja tremties lituansitinėse mokyklose. Paskutinius penkiolika metų jis dirba Cicero šv. Antano parapijos lituanistinėje mokykloje, kuri yra parapijos klebono ir rinkto tėvų komiteto žinioje. Ši J. Kveivėnos veikla reiškėsi ir prie anksčiau buvusių LB Chicagos Apygardos Valdybų. Kodėl tai nebuvo pastebėta, sakykim, prieš dvejus metus. Apygardos Valdybos kraipymas bendradarbiavimo su okupantu linkme arba kaltinimas nesupratimu yra tik menkaverčio žmogaus piktos valios pasireiškimas. Ar nebūtų geriau, kad redaktoriai tokių šlamštelių rašeivas paprašytų pasirašyti bent savo pavardes.

Bronius Nainys
LB Chicagos Apygardos Valdybos Pirmininkas

Chicago, 1965 bal. 3.

— **Švedijoje** nuo 1950 uždarbiai dvigubai padidėjo, pragyvenimo reikmenys tik 50 procentų. Užtat sumažėjo skaičius siekiančių darbo. Paštas buvo išnešiojamas 4 kartus per dieną, bet dėl stokos tarnautojų dabar sutrumpintas iki dviejų kartų.

— **Kanada pensijų įstatymu** yra aplenkus J. Valstybes. Ligi šiol po 65 metų kiekvienas gaudavo 75 dol. mėnesiui. Pagal nauja planą nuo 1976 gaus po 180 dol. Tam reikalui nuo uždarbių bus išskaitoma 1.8 proc.

LIETUVIŲ TARYBOS posėdyje kalba prof. B. Nerman iš Švedijos. Iš k. į d. Alto pirm. L. Šimutis, A. Rudis, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, prof. B. Nerman, prof. Arvo Horm, E. Bartkus, J. Talalas, J. Jasaitis, J. Jurkūnas. Nuotr. V. Noreikos.

LIETUVIS NUPIRKO EŽERĄ

CAMBRIDGE, N.J.

Inž. V. Volertas, gyv. Cambridge, N.J., šiomis dienomis nupirko Cambridge ežerą ir pietiniame jo krašte esančią žemę, tuo tapdamas pietinės New Jersey lietuvių tarpe stambiausiu žemvaldžiu. Reikia manyti, kad pradėjus statybos projektus į čia galės atsikelti daugiau lietuvių.

Inž. K. Gasparėnas
LB pirmininkas

JAV LB pietinės New Jersey apylinkės naujai išrinktoji valdyba kovo mėn. 28 posėdyje peržvelgė metinio susirinkimo priimtą veiklos planą ir pasiskirstė pareigomis. Valdybai vadovaus K. Gasparėnas, vicepirm. M. Mikutavičius, sekret. P. Baublys, jaun. reik. D. Valiutė ir ižd. B. Raugas. Apylinkės valdyba šiuometinėje veikloje ypatingą dėmesį koncentruos į skaudžiosios sukaktiės— 25 metų nuo bolševikinės okupacijos paminėjimą. Tam reikalui bus stengiamasi daugiau informacinės medžiagos paskleisti vietinėje amerikiečių spaudoje (pernai buvo paskelbta 13 straipsnių bei laiškų), suorganizuoti genocido parodą ir prie vieno didesnio kelio iškabinti plakatą su atitinkamu užrašu. Lietuvių diena rengiame birželio 19 Gasparėnų sodyboje.

Visi į suvažiavimą Baltimorėje

Gegužės 1-2 Baltimorėje įvyks rajoninis LB apylinkių suvažiavimas, kuriame pietinę New Jersey apylinkę atstovaus valdyba ir padarys keturius pranešimus: Jaunimo klausimu kalbės D. Valiūtė, senosios ir naujosios ateivijos — K. Gasparėnas ir M. Mikutavičius, bendruomeniniais klausimais— B. Raugas. Į suvažiavimą kviečiami visi apylinkės lietuviai.

Inž. J. Ardys —
Philadelphijos pirmininkas

Inž. J. Ardys, gyv. Cherry Hill, N.J., praeitasi metais vadovavęs Philadelphijos bendrmeninei veiklai ir šiemet paprašytas sutiko būti JAV LB Philadelphijos apylinkės valdybos pirmininku. Be to, J. Ardys šiais metais yra ir vietos L. Fronto Bičiulių sambūrio pirmininkas.

A. Jonys Vliko įgaliotinis

Algis Jonys gyv. Riverside, N.J., yra davęs sutikimą būti Vliko įgaliotiniu New Jersey pietinėje apylinkėje ir Vliko paramai rinkti aukas. **A.T.**

—o—

— **Vytautas Volertas,** LB Tarybos pirmininkas, balandžio 11, sekmadienį, 4 val. popiet Philadelphijoje (202 N. Broad Str.), skaitys paskaitą tema: "Lietuvių literatūros problemos ir laimėjimai". Paskaita ruošia neolituanai. Ji bus pritaikyta daugiau jaunimui, laukiama ir plačios visuomenės.

— **Dr. Antanas Valiuškis,** Gouverneur, N.Y., išrūpino naują rezoliuciją (H. Conn. Res 366) iš savo kongresmano Robert C. McEwen (R. -N.Y.). Šio kongresmano apygardoje lietuviai yra labai negausūs. Kiekvienas lietuvis turėtų išgauti rezoliuciją Lietuvos bylos reikalu iš savo abiejų senatorių ir iš savo kongresmano. Šiame reikale talkininkauja Rezoliucijoms Remti Komitetas: Post Office Box 77048, Los Angeles, Calif., 90007.

— **Dr. J. Paukštelio,** East Chicago, Ind. pastangomis neseniai buvo surinkta East Chicagos lietuvių tarpe 92 doleriai rezoliucijų žygiui paremti.

— **Ona Ivaškienė iš Bostono ir Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko,** žinomos tautinių šokių mokytojos, praves pamokas lietuvių tautinių šokių vadovų kursuose birželio 13 Dainavos stovykloje. Kursai tęsis dvi savaites. Organizuoja JAV LB Centro ir Kanados Krašto valdybos. Norintieji kursuose dalyvauti dar gali registruotis adresu: Kostas Januška, 2646 W 71st St., Chicago, Ill. 60627.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

Norėčiau pinigus palikti savo draugei

Esu nevedęs. Turiu dviejus namus ir sutaupų banke. Turiu pusbrolį ir mirusios sesers vaikus. Tai mano visi artimiausi giminės. Sesers vaikams esu davęs gerokai daug pinigų, bet visi turi gerus darbus ir mano pinigai jiems nereikalingi.

Su pusbroliu gerai sugyvename, bet jis nevedęs ir turi užtenkamai savų pinigų.

Galvojau padaryti testamentą ir palikti vienam kitam po kiek pinigų, o daugumą norėčiau palikti savo vienai draugei, kuri mane ligoje slaugė ir šiaip padėjo, kuo tik galėjo, kai man buvo bėdos. Tik bijau užgauti savo giminių; sakys, matai, svetimam paliko.

Pasitariau su vienu kitu žmogumi. Man sako, kad geriausiai būtų pridėti tos moters vardą prie mano vardo banko knygutėje. Kai mirsiu, teks jai, ir nė šuo nelos. Tik, sako, neatiduok jai knygutės, kol gyvas.

Be to, man visi sako: jei darysi tokį "joint account", nereikės taksų (mokesčių) mokėti; o jei paliksi testamentu, tada reikės.

Jei taip, tai sakau, nereikia daryti 'will', o geriau prirašyti pavardę banke. Tik norėčiau pasitikrinti, ar tikrai nereikės valdžiai mokėti mokesčių, jei taip padarysiu. Labai prasyčiau man atsakyti per "Darbininką". Esu senas jo skaitytojas.

A.R., Massachusetts

—o—

Atsakymas

Galiu užtikrinti, kad tamstai mirus be testamento ir palikus sutaupas draugei, neapsieis be bylinėjimosi. Patarčiau daryti testamentą ir palikti savo turtą, (namus ir sutaupas), kam tik nori ir tokiomis dalimis, kaip tamstai patinka.

Jūsų minimos informacijos dėl mokesčių, vadinamų "inheritance taxes", yra neteisingos. Jei sutaupos yra dviejų žmonių vardu (either or survivor), tai vienam mirus, kitas turės mokėti paveldėjimo mokesčius nuo tos dalies, kurią velionis įdėjo į banką. Tamstos draugė turėtų mokėti mokesčius nuo visos sumos, kadangi ji neprisidėjo savo įnašais. Daug žmonių neteisingai galvoja, kad 'joint account' išgelbsti nuo mokesčių. Deja, taip nėra. Yra tam tikra ribota išimtis. Bet kadangi tamsta neturi nei žmonos, nei vaikų, tai ir ši ribota išimtis nebūtų taikoma, nes ši išimtis taikoma tik artimiem giminėm (žmona, vyras, vaikas) ir ribotai sumai.

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI
LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIA, SPAUSTUVĖ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais
500 — amžinais nariais
100 — fundatoriais
aukojusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Siunčiu auką statybų fondui $ .....
Pažadu auką statybų fondui $ .....
Įrašau mirusį .....
Siuntėjas .....
Adresas .....
.....

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos karinomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti GLenmore 2-0029

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

CRANE SAVINGS & Loan Association

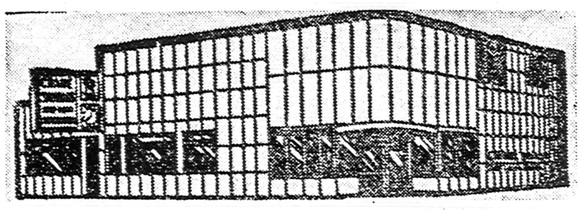

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

WEVD 1330 KIL. 97.9 MEG. (FM)
JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS JOKŪBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Minėdamas 50 metų savo sukaktį,

DARBININKAS

tikisi sulaukti naujų skaitytojų, kad galėtų ir toliau išsilaikyti. Prašome paraginti draugus ir pažistamus laikraštį užsisakyti. Gavus adresą, susipažinimui siunčiamas nemokamai. Prenumerata 7 dol. metam. Naujiem skaitytojam — pirmiem metam 5 dol.

Kas suras 2 naujus skaitytojus, moka už abudu 9 dol., už 3 — 12 dol. metams.

Administracija taip pat prašo nedelsti atsilyginti už 1965. Raginimas sudaro nereikalingų išlaidų. Prašome pasinaudoti čia pridedama atkarpa.

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1965 metams.

Vardas ir pavardė .....
Adresas .....
Siunčiu už prenumeratą $....., aukų $.....; Viso $.....

(Data) (Parašas)

SPORTAS

Pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės

Š. Amerikos pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės šiemet įvyks gegužės 15-16 Chicagoje.

Pagal PSF suvažiavimo nutarimą, pirmenybes pavesta ruošti lietuviams. ŠALFASS Centro Valdybos ir PSF lietuvių sekcijos pavedimu, varžybas vykdo Chicagos LSK Neris.

Varžybų programa: Krepšinis vyrams, moterims ir jaunlams (1946 gimimo ir jaunesniems); Tinklinis — vyrams, moterims, juniorams (1944 gimimo ir jaunesniems) ir mergaitėms (1946 gimimo ir jaunesnėms)

Kiekvienai tautybei atskirose rungtyse atstovauja reprezentacinė komanda — rinktinė.

Lietuvių tinklinio rinktinės bus sudarytos po vid. vakarų sporto apygardos pirmenybių, įvykstančių balandžio 10-11 Chicagoje. Rinktinių sudarymu rūpinasi ŠALFASS tinklinio komitetas, kurio vadovas yra Z. Žiupsnys (Chicagos Neris).

Lietuvių krepšinio rinktinės bus sudaromos po XV-jų Š.A. lietuvių sportininkų žaidinių—krepšinio varžybų, kurios įvyks balandžio 24-25 Detroite, Michigan. Rinktinių sudarymą atlieka ŠALFAS krepšinio komitetas kurio vadovas R. Geška (Chicagos ASK Lituanica).

Tolimesnės informacijos šių varžybų reikalu bus skelbiamos vėliau. Smulkios instrukcijos bus išsiuntinėta visiems ŠALFASS vienetams.

PSF Lietuvių Sekcija

Nauji Darbininko skaitytojai

Vokietijoje Darbininką užsisakė Vl. Žaliukas, L. Narkevičius, V. Bartusevičius, A. Zelcs, G. Giedrikaitė, P. Gaidelis, V. Aučius, J.A. Hinz, M. Wachau, V. Klevečka, J. Jurkonis.

Darbininką užsakė: V. Jasaitis, Lewiston, Idaho — Capt. E. Jasaitis, Fort Lewis, Washington, V.J. Jakštas, Miami, Fla. — A. Jakštuí, So. Boston, Mass., P. Puronas, Jamesburg, N.J. — K. Celiui, New Brunswick, N.J., A. Skruzdys, Fort Plain, N.Y. — V. Bekeraitei, Gardner, Mass., J. Puodžiūnas — J. Toleikiui, abu iš Waterbury, Conn., V. Melinienė, Newark, N.J. — R. Meliniui, Union, N.J., S. Miknius, New London, Conn. — A. Miknius, Fordham University, N.Y. Kun. A.C. Kardas, New York, N.Y. — J. Jakščiui, St. Petersburg, Fla., P. Kundrot, Cleveland, Ohio — M. Dieveltai Strimaitytei, Šveicarijoi, A. Snieška, M. D. — A. Snieškienei, Philadelphia, Pa.

DR. ONA VILPIŠAUSKIENĖ įsigijo teisę verstis gydytojos praktika New Yorko valstybėje. Ji kurį laiką kaip gydytoja dirbo Wykoff Hights ligoninėje Brooklyne. Medicinos mokslus baigė Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, savo profesijoje dirbo Lietuvoje ir Vokietijoje. Nuotr. R. Kisieliaus.

Liūdna padėtis Pennsylvanijoje

Darbininke kovo 2 atspausdintas straipsnis apie liūdną padėtį lietuvių bažnyčių ir parapijų Pennsylvanijoje yra skaudus. Allentowno vyskupijoje yra gerokas skaičius bažnyčių ir parapijų, kuriose ir tikinčiųjų skaičius nedidelis ir pinigiškai sunkiai besiverčia. Neteko girdėti, kad kuri iš jų būtų panaikinta. Tuo tarpu ketverių metų laikotarpyje parduota viena bažnyčia ir panaikintos 2 lietuvių parapijos.

Tai labai skaudus smūgis lietuviam, ypatingai šiuo laiku, kada Lietuvoje vyksta žiaurus tikėjimo persekiojimas, kada bažnyčios ten verčiamos muziejais, šokių salėmis, sandėliais, kada kunigai ir pasauliečiai už vaikų mokymą tikėjimo teisiami, baudžiami kalėjimu, tremiami į Sibirą. Kad taip elgiasi bedieviškas komunizmas, suprantama. Jų tikslas — sunaikinti tikėjimą ir palaužti lietuvių tautinę sąmonę. Bet kuo gali pasiteisinti vyskupijos administracija, parduodama lietuvių bažnyčią (Mc Adoo, Pa.), naikindama parapijas (Reading ir Easton, Pa.)? Nesinori tikėti, kad taip pat imtųsi silpninti tikėjimą ir lietuvių tautinę sąmonę.

Lietuvių tauta iš seno gerbia Dievo namus ir tą vietą, kurioje įrengiamas altorius. Jeigu atsirasdavo būtnias reikalas bažnyčią nugriauti, tai altoriaus vietoje statydavo kryžių ir aptverdavo tvora. Antai, kaip pasakoja žmonės, Dievo Motina, apsireiškusi Šiluvoje verkusi, kad toje vietoje, kurioje buvo garbinamas jos Sūnus, ganomi gyvuliai, kai kalvinai katalikų bažnyčią nugriovė.

Šiame krašte, atrodo, tokios pagarbos Dievo namams nėra. Bažnyčia parduodama ir paverčiama gyvenamais namais. Netikėliai turi iš to džiaugsmo ir pasitenkinimo. Vyskupijos administracija turėtų neužmiršti, kad nepaisymas mažumų religinių tautinių jausmų ir papročių neša daug žalos. Kat. Bažnyčiai. Užtenka prisiminti lenkų 'nezależninkus' ir kitas religines bendruomenes, kurios pasiskelbė nepriklausomos nuo Romos. O kiek atskirų žmonių atšalo savo tikėjimu? Vyskupijų administracija čia nėra be kaltės.

Ir dabartinis šv. Mykolo lietuvių parapijos panaikinimas Eastone, kurioje yra kelios dešimtys tikėjimo nepraktikuojančių lietuvių, jų skaičių dar padidins, nes pasipiktinimas parapijos panaikinimu gana didelis.

Vitas M.

Sveikiname naujus skaitytojus Darbininko jubiliejiniais metais. Prašome visų skaitytojų surasti bent vieną naują skaitytoją, kad būtų galima atsverti mirusių spragas. Naujiem skaitytojam pirmais metais metinė prenumerata tik 5 dol.

Darbininko Administracija
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N.Y. 11221

MALDOS prie lietuviško kryžiaus Buenos Aires, publikos dalis.

Aukotojai Šiluvos koplyčiai Washingtone

(Apreiškimo parapijos Brooklyn, New York.)

Jermala Elzbieta, Brooklyn, N.Y. — 200 dol.

Po 100 dol. Amžinojo Rožančiaus Draugija, Beganskas, Dominic, Jamaica, N.Y., Cirkelis, Antanina ir Tomas, Woodhaven, N.Y., Dumbliene, Marija Brooklyn, N.Y., Jankevičienė, Paulina, Fresh Meadow, L.I. Kvarinskas, Petronėlė Richmond Hill, N.Y. Liet. Kat. Moterų Są-gos 29 kuopa, Nutautas Stasys ir Anelė, Woodhaven, N.Y., Kun. J. Pakalniškis Brooklyn, N.Y., Raulinaitis Aghata, Woodhaven, N.Y., Ramoška Stefanija, Hemstead, N.Y. Stelmokas Kazys ir Veronika, Brklyn, New York, Šarkaitė Ona, Melverne, L.I. Stumbrienė Uršulė Li. City, N.Y. Gyvojo Rožančiaus Draugija, Apreiškimo par., Shachkus Mr. Mrs. Brooklyn, N.Y.

Po 50 dol.: Galchus Emilija, L.I. City, N.Y. Lukoševičiūtė Konstancija, Brooklyn, N.Y. Liet. R.K. Federacijos N.Y. ir N.J. Valdyba, Matyckas Jonas Richmond Hill, N. Y. Urbonavičiūtės Jadvyga ir Vanda, Brooklyn, N.Y. Dovydaičiai, O.V. Brooklyn, N.Y. — 30 dol.

Po 25 dol.: Baltus, J.C. Smithtown, L.I., Kašėta Elsbėta ir Domininkas, Brooklyn, N.Y., Salkaus Mr. Mrs. Maspeth, N.Y., Stero Anelė, Brooklyn, N.Y., Kežys Eugenija ir Jurgis, Lipnickas Anastazija ir Jonas Woodhaven, N.Y. Pavidis Veronika, Brooklyn, N.Y. Stumbrienė Pranė, Woodside N.Y., Zvinis, Mr. Mrs. L. Brooklyn, N.Y.

Po 20 dol. Čekavičius, Mr. Mrs. J. Brooklyn, N.Y., Petraitis Petras, Maspeth N.Y., Liaukus Justinas, Ryliškis Andrius, Gutmanas Ona ir Emilis Mockevičienė Ona, Mailax, motina, Brooklyn, N.Y.

Po 15 dol. Bruzgis Marijona, Grigaitis, A. Brooklyn, N.Y., Zavadzkas Genė Rego Park, N.Y. Radzevičius Kazė ir Vincas B-klyn, NY.

Po 10 dol.: Jakaitis Jonas ir Elzbieta, Flushing, N.Y. Samušis A. Richmond Hill, N.Y., Senkus, Mr. Mrs., Sonda, Mary, Sniečkus, Ona, Norvila, K.J. Brooklyn, N.Y. Norbuth Stella, Richmond Hill, N.Y. Laurinaitis Sophie, Elmhurst, N. Y. Kazakauskas, Jonas, Bayer, J. Brooklyn, N.Y. Bartkus Mildred Flushing, N.Y., Bugailiskis Mrs. Baltrulionis Nijolė ir Petras, Jamaica, L.I. Banaitis Bronius ir Irena, Brooklyn, N.Y. Karmazinas K. Woodhaven, N.Y., Šventoraitis Kazė ir Vytas Brooklyn, N.Y. Lukoševičienė, Ona Woodhaven, N. Y. Steponaitis J. Brooklyn, N.Y. Lukoševičius Birutė ir Antanas Woodhaven, N.Y., Jankauskas Matas ir Eleonora, Kivita Anthony, Marcėnas Mr. Mrs. S., Palučiūtė, Marcelė, Brooklyn, N.Y. Stagniūnienė Ona Richmond Hill, N.Y. Terebeiza Mr. Mrs. A. Brooklyn, N.Y., Vinskus, Mr. Mrs. A. Woodside, L. I. Tamulaitienė Domicelė, Obelėnus Juosefina, Jankauskas S.S. Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol.: Jakučionis, Jonas Brooklyn, N.Y. Paulin, Mr. Mrs. J. Richmond Hill, N.Y. Klimavičius J.K. Kunigėlis, J.P., Savickas, Mrs. V., Zarauskas, Juozas, Yurevich Mrs. T. Mickevičius, Mr. Mrs. A. Jankus Jonas, Brooklyn, N.Y. Sadodowski, Mr. Mrs. Elmhurst, N.Y. Simanavičius Mary, Maspeth, N.Y. Krivickas, Felicija, Richmond Hill, N.Y. Beganskas, Mr. Mrs. Woodhaven, N.Y. Diržulaitis Agota, Esposito, Brooklyn, N.Y. Dzikas, St. Woodhaven, N.Y., Kulikauskas Norbertas, Brooklyn, N.Y. Liepinaitienė Ona Yonkers, N.Y. Landsbergiai E. ir J. Richmond Hill, N.Y. Pelkus Josephine S. Ozone Park, N.Y. Reventas R. Brooklyn, N.Y. Rusas Paul, Mr. Mrs. Port Washington, L.I. Sito Mr. Mrs. Baldwin, L.I., Vizgirda Juozas, New Hyde Park, N.Y.

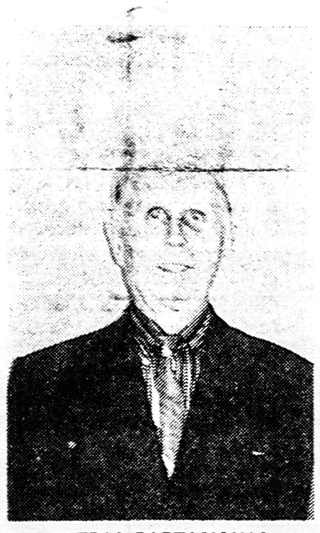

PETRAS BARTAŠIŪNAS

ŽINIA BUVO KLAIDINGA

P. Bartašiūnas, užėjęs į Darbininko administraciją, pareiškė, kad kovo 30 Darbiniinke įdėtas skelbimas — nuotrauka su parašu—apie jo (klaidingai parašyta Bartasevičiaus) busimas sutuoktuves neatitinka tiesą ir laikraštin paduota be jo žinios.

Parengimai New Yorke

Balandžio 18 — Lietuvos Vyčių 41 kuopos šokiai Liet. Atletų Klube Brooklyne.

Balandžio 24 — Velykų stalas ir paskaita Carnegie Endowment salėje. Rengia L. Mot. Atstovybės New Yorko klubas.

Balandžio 26 — Velykų stalas. Rengia A.L.K. Moterų S-gos 29 kuopa Apreikimo parapijos salėje.

Gegužės 2 — A.L.K. Moterų S-gos apskričio suvažiavimas ir 50 m. sukakties minėjimas su paskaita ir programa Aušros Vartų par. salėje.

Gegužės 15 — Operetės choro metinis parengimas Apreiškimo parapijos salėje.

Birželio 5 — Brooklyno šešt. Lith. Maironio vardo mokyklos 15 metų minėjimas—vakaras Apreiškimo par. salėje.

•

Numatomus parengimus pranešti S. DZIKUI, 89-17 97th St., Woodhaven, N.Y. — tel. VI 7-5113.

Išnuomojami Richmond Hill 6 šviesūs kambariai suaugusiem, ramus miesto rajonas netoli Jamaica Ave. Tel. VI 7-01 91.

Grožio salionas (Beauty Salon) gražioje ir patogioje susisiekimo vietoje parduodamas dėl sveikatos aplinkybių. Moderniškas įrengimas. Teiráutis adresu: 8707 Myrtle Ave., Brooklyn, N.Y., arba telefonu VI 9-3374.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 5 kambarių su apšildymu ir šiltu vandeniu. Butas yra tarp Wilson ir Knickerbocker Ave. Mėnesiui nuoma 67 dol. Tel. GL 3-8426.

Woodhavene, 97 gatvėje parduodamas 2 šeimų namas iš 10 kambarių, alyva šildomas su garažu. Žemės plotas 40x100 gražioje aplinkoje ir prie gero susisiekimo. Informacijai skambinti VI 7-6547.

East New Yorke išnuomojami 2 baldais apstatyti gražūs kambariai. Taip pat kiti 2 su baldais kambariai gražiai atremontuotame rūsyje. Teirautis AP 7-5377.

Woodhavene išnuomojamas butas iš 5 kambarių su apšildymu antrame aukšte, prie gero susisiekimo. Pageidautina suaugę žmonės. MI 2-3680.

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SERVICE

BUDNEY'S TIRE SERVICE
609 - 394-3143
1920 Brunswick Ave.
Trenton, N. J.

Outstanding Custom Tailoring Custom Taylor of Mens Clothes with material or own material All work done at reasonable prices We guarantee all our work MR. A. MUSTO 4131 Digney Ave near 233rd Street Bronx N.Y. FA 4-8958

H. W. MALE
MACHINISTS 1st CLASS
For Heavy Work
all around welders (arc & heliarc) all benefits—Write for appointment to Box-M-22, Room 714
521 Fifth Avenue, N. Y. C.

Good DROP FORGERS Wanted
Call Collect
Storms Drop Forging Co - Springfield Mass.
Tel (413) 733-7847
Mr. Burtt or Mr. Taylor
An Equal Opportunity Employer

REAL ESTATE

Lake Ronkonkoma
BUILDERS SELLOUT
4 HOUSES
3 - 4 BED ROOMS
From $7,500 to $13,990
Custom Builders
On Your Land Or Ours
516 JU 8-7935

LONG ISLAND
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L. I. žemės sklypus • Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

Edvardas Mickus lietuvis, kuris gyvena 112A Steamboat Rd., Great Neck, Long Island, yra Electrolux Co. agentas. Jei kas norėtų nupirkti Electrolux siurblį arba grindim plauti bei vaškuoti mašiną, galima skambinti 516 HU 2-3219 arba 516 HN 6-8352.

Išnuomojamas gražus saulėtas kambarys su aptarnavimu, 76-50 85 Road, Woodhaven, N.Y.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"
Home Improvements Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. ŠALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
prie Forest Parkway Station
WOODHAVEN, N. Y
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN.
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Ilgo grojimo lietuviškos plokštelės

Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. 6.00	$5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. .... Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų.	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O Mikulskinei. Ster. $5	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainų šventės 15 rinktinių dainų	4.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. $6	5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. $7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. ..... Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Šuk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 liet. dainų	4.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelės)	11.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	5.00
Mes žengiame su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų	4.00
Liaudies giesmė, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų plokšt.	5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinėlių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių .... po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink. Stereo $6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d.	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasakos	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leidinys	4.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo $6.00	4.00
Dainų ir Arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N.Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Gen. konsulas V. Stašinskas balandžio 1 dalyvavo Amerikos dramos meno akademijos akte ir vaišėse, kuriom buvo pagerbti ją baigusieji šiais metais. Tarp baigusių yra Gintarė Šileikaitė iš Detroito, tremtinių Antano ir Aldonos Šileikų dukra. Baigusiem žodį tarė John Gielgud, anglų aktorius, kurio protėviai kilę iš Lietuvos.

Apreiškimo parapijos metinis piknikas ir kartu bazaras bus rugsėjo 5 Franklin Square, L.I., toje pačioje vietoje, kur jau eilę metų rengiama. Vieta gaunama kiekvienais metais tik tai dienai, todėl prašoma parapiečių iš anksto skirti rugsėjo 5 savo parapijos metiniam parengimui.

Kun. Juozas Čekavičius savo 25 metų kunigystės jubilėjų minės birželio 6. Šv. Vincento a. Paulo parapijos bažnyčioje Brooklyne bus mišios. Po mišių, kurios prasidės 11 val., bus pagerbimas didžiojoje parapijos salėje (167 N. 6th St.). Pobūvį rengia parapiečiai, kuriems per ilgą metų eilę jubiliatas tarnavo. Jis yra žinomas savo veikla Lietuvoje. Buvo komunistų kalintas. Čia atvykęs, daug kur kalbėjo apie komunizmo nelaimę. Savo įgėgomis yra sudaręs šimtam tremtinių dokumentus ir padėjęs atvykti į JAV. Ir dabar nuolat sielojasi jų reikalais ir remia draugus kunigus laisvame pasaulyje ir Lietuvoje (Kr.)

Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopa balandžio 11 d. 9 v. ryto, po 8 val. mišių, šaukia susirinkimą Angelų Karalienės parapijos salėje.

LB Patersono apylinkė priima lietuvius krepšininkus balandžio 10 lietuvių piliečių klube (62 Laffayet St.). Priėmimas rengiamas ryšium su krepšinio rungtynėmis tarp LSK Gintaro iš Waterburio ir LAK iš Brooklyno. Runktynės įvyks 2 v. popiet Don Bosco mokyklos salėje (Union Ave), Paterson, N.J.

Albinas Prižgintas, Juliard muzikos mokyklos studentas, Verbų sekmadienį, balandžio 11 d., 3:30 val. popiet, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, 147 Montgomery Pl., Paterson, N.J. atliks religinės muzikos koncertą. Programoje išpildys G.F. Handelio, J.S. Bacho, Cesar Franko, Roger Sessions, Leo Sowerby kūrinius vargonams. Programoje dalyvaus taip pat solistas Liudas Stukas, kuris pagiedos A. Stradellos, Dubois ir Dariaus Lapinsko kūrinius.

Pasaulinės parodos atidarymo proga Daily News sekmadieninėje laidoje balandžio 25 įsidės didelę nuotrauką iš praėjusių metų lietuvių dienos parodos aikštėje. Nuotrauka daryta Vytauto Maželio, vaizduoja tautinius šokius — Subatėlę, bus įdėta per du puslapius. Tuo reikalu rūpinosi parodos komiteto vicepirm. Petras Wytenus.

Liet. Kat. Moterų Talka kviečia susirinkimą balandžio 11 d. 4 v. popiet Škėrių namuose, 84-41 88 St., Woodhavene. Laima Šileikytė kalbės tema "Vaikų auklėjimas". Narės ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

Velykų stalas, papuoštas įvairiom lietuviškom gėrybėm, tarp kurių matysime gelsvai auksinį raguolį, pyragus ir pačių sąjungiečių margintus margučius, laukia visų New Yorko ir apylinkės lietuvių Atvelykio dieną balandžio 25 d. 1 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Stalus jau dabar galima užsakyti pas O. Kubilienę telefonu: AP 7-5661. Velykų stalą ruošia Apreiškimo parapijos KMS 29 kuopa.

LMA New Yorko klubas balandžio 24 šeštadienį, 6 v.v. Carnegie Endowment patalpose 345 East 46 St., Manhattane, rengia tradicinį Velykų stalą. Visi valgiai bus pagaminti pačių klubo narių. Neseniai iš okupuotos Lietuvos atvykusi Stefanija Rūkienė kalbės apie savo išgyvenimus Sibire ir okupuotoje Lietuvoje.

Lietuvių komitetas pasaulinei parodai birželio 13 rengia ypatingas iškilmes Vatikano ir New Yorko paviljonuose. Laikas ir vieta jau rezervuoti. Į iškilmes buvo kviečiamas didelis lietuvių bičiulis kardinolas Richard J. Cushing. Balandžio 1 gautas iš kardinolo apgailestavimas, kad iškilmėse negalės dalyvauti: dar kurį laiką turi pabūti ligoninėje, o po to gydytojai uždraudė neribotam laikui išeiti iš savo rezidencijos. Jo Eminencija žada būti maldose su lietuviais, mininčiais liūdnos raudonos okupacijos 25 metų sukaktį. **K.L.J.**

New Yorko Altas sutiko dalyvauti lojalumo parade, kurį organizuoja miesto vadovybė. Paradas bus gegužės 1. Visi lietuviai kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopos mėnesinis susirinkimas bus balandžio 11, sekmadienį, 12 val. Kviečiamos narės ir viešnios.

IŠ MOKSLEIVIŲ AT-KŲ VEIKLOS

MAS Marijos Pečkauskaitės kuopa turi naują globėją —inž. Antaną Sabalį. Jo globoje pirmas susirinkimas įvyko vasario 20, Vainių namuose Maspethe. Susirinkimui pirmininkavo L. Malinauskaitė, sekretoriavo E. Jaškaitė. M. Sandanavičiūtė skaitė referatą: "Koks berniukas mergaitei patinka". Berniukas visų pirma turi būti natūralus. Ji nenorėtų "Einsteino' su savo formulėm, bet neturėtų ir "žioplas" būti. Referate Marytė reiškė daugiausia savo asmeniška nuomonę. Algis Balsys, buvęs Worcestery studijų dienoje, papasakojo diskusijų būrelio mintis klausimu: Kokia mergaitė berniukui patinka. Grupė išsprendė, kad mergaitė turėtų turėti kiek nors grožio, arba nors būtų simpatiška, kad būtų naturali, įdomi ir nesidažytų. Kad nebijotų pasakyti savo nuomonę, bet kad nebūtų diktatorius.

Petras Sandanavičius perskaitė savo humoristinį eilėraštį.

Globėjas inž. A. Sabalis iškėlė tris klausimus: 1) Ar draugaujant savarbu draugo religija? 2) Ar svarbu tautybė? 3) Ar tie dalykai svarbiau berniukams ar mergaitėms? Kilo gyvos diskusijos. Kai kurie galvojo, kad daugaujant su kitų tautybių ir religijų moksleiviais, galima geriau juos pažint. Diskusijų metu prieita visų nuomonė: reikia gerai žinoti savo religiją ir tautybę prieš domaujantis kitom.

Po susirinkimo šeimininkai Vainiai visus pavaišino. Prie plokštelių muzikos buvo pasišokta. Šeimininkai pravedė porą labai įdomių žaidimų.

Susirinkimas praėjo labai gyvai ir įdomiai. Visa kuopa dėkinga nuajam globėjui ir ponams Vainiams už malonų priėmimą ir globą.

Birutė Barauskaitė

PABALTIJO MOTERŲ TARYBOS pobūvyje kovo 28 d. Carnegie Endowment. Iš k. į d. p. Simutienė, kino artistė Lilia Skala ir Lietuvos konsulas Anicetas Simutis. Nuotr. R. Kisieliaus.

L. B. TARYBOS PRZIDIUMO posėdis kovo 27 Atletų klube. Iš k. į d. V. Rastenis, dr. O. Labanauskaitė — spaudos atstovai; V. Volertas — pirmininkas, dr. P. Vileišis, dr. E. Armanienė, J. Šlepetys, dr. Br. Nemickas. Nuotr. V. Maželio.

Maldos iš Sibiro pasaulinėje parodoje

Šiomis dienomis pasaulinės parodos Vatikano paviljone išstatytas Sibiro maldaknygės originalas ir visų laidų po vieną pavyzdį. Į tą rinkinį taip pat pateko rožančius, padarytas Sibire iš juodos duonos. Šio eksponato įrėminimą atliko J. Vileniškis, meniška Vytį., Gedimino stulpus ir kitus simbolius išdrožė Vladas Kulpavičius. Lietuvišką audinį, kuriuo išklotas eksponato fonas, parūpino Liuda Gudelienė. Įrašus įrėžė J. Šneideraičio "Concord" dirbtuvė. Nedūžtamus stiklus pagamino J.A. Rayll.

Visa medžiaga ir visas darbas dėl Sibiro kankinių meilės atliktas veltui. Rožančių paskolino Lietuvos atstovas Washingtone J. Kajeckas. Sibiro maldaknygės originalas ir visų laidų pavyzdžiai — kun. L. Jankaus. Tai bus bene vienintėlis lietuvių eksponatas Vatikano paviljone.

Paaiškinimas šiuo įrašu:

"Tikėjimo ir drąsos liudijimas. Prieš 25 metus komunistinė banga užliejo Lietuvą, nepriklausomą valstybę ir nuo 1250 metų katalikišką kraštą.

Nuo 1941 metų per 300,000 lietuvių buvo iššūdyta arba ištremta į Sibiro koncentracijos stovyklas dėl to, kad tikėjo į Dievą ir troško laisvės.

Vienoje iš tų Sibiro stovyklų keturios lietuvaitės nutarė surašyti savo tikėjimo jausmus, kurių negalėjo nuslopinti žiauri aplinka. Jos surašė maldas į popierio gabalėlius, kuriuos įrišo į mažą knygelę ir pavadino "Marija, gelbėk mus". 1959 metais ši knygelė pateko į laisvąjį pasaulį ir dabar ją čia matome.

Mergaičių maldos prilygsta psalmėms, kurias giedojo žydai Babilono vergijoje. Tos maldos liudija, kad tikėjimas ir Dievo meilė gali šildyti žmogaus sielą net šalčiausioj koncentracijos stovykloj: "Jėzau, pasigailėk tų, kurie smerkia, atleisk neteisingiem teisėjam".

Šv. Tėvas Paulius VI palaimino šią maldų knygelę. Ji išversta į septynias kalbas, išėjo dvylika laidų, atspausdinta 610,000 egz. Įvairioms laidoms įžanginius žodžius yra parašę garbingi kardinolai bei vyskupai.

Šiame rinkiny taip pat matome rožančių, padarytą iš juodos duonos Sibiro stovykloje. Sibiro kaliniams buvo uždrausta turėti maldaknyges ar kitus religinius objektus, tačiau jie vistiek juos pasidarydavo ir vardodavo." **K.L.J.**

"BRANDOS ATESTATAS" BOSTONE

(atkelta iš 4 psl.)

Dr. Richtig, matematikas — **Jonas Valiukonis,** taip pat pirmą kartą Bostono scenoje. Jis vaidino griežtą matematiką. Truputį duslus balsas nesudarė didelio griežtumo efekto. Šią sunkią rolę jis apvaldė visai tinkamai.

Klotilda Salaji, mokytoja — **Marija Gineitienė**, tai naujai atrastas talentas. Ši rolė yra bene pati sunkiausia, reikalaujanti didelių vaidybinių pastangų ir balso ištekliaus. Aktorė šiuos sunkumus sėkmingai įveikė ir savo charakterį išlaikė nuo pradžios iki galo. Galėjo kiek jautriau išgyventi savo "atsivertimo" sceną.

Emma, gimnastikos mokytoja — **Giedrė Karosaitė,** jaunos simpatiškos mokytojos rolę atliko be priekaištų.

Katrė Horvat, mokinė — **Rita Ausiejūtė,** tai dramos sambūrio primadona. Šioje pagrindinėje rolėje ji dar kartą švystelėjo savo talentu. Ypatingai tragišką sceną atliko su giliu išgyvenimu, o apalpimo momentu, net ir vyrai, kaip ąžuolai, vogčia nubraukė ašarą. Viena mažytė pastaba dėl laikysenos: kad atrodytų žemesnė už savo auklėtoją, stovėdama vis laikėsi truputį palinkusi, tuo kiek sumenkindama savo naturaliai gražią išvaizdą.

Kitos dvi mokinės: Barbaš— **Birutė Vaičjurgytė** ir Draskoči — **Aldona Gineitytė, savo** vaidmenis atliko visai gerai, ypač pažymėtinas abiejų geras lietuviškas tarimas.

Tomas Rudnaj, Katrės Horvat sužieduotinis — **Algis Antanavičius,** gerai suvaidino 'iki ausų', įsimylėjusio sužadėtinio rolę.

Adomas, mokyklos sargas — **Edvardas Mickūnas,** taip pat naujas talentas. Savo puikia vaidyba jis dar kartą patvirtino žinomą tiesą, kad nėra mažų rolių, yra tik maži aktoriai.

Dailininko **Viktoro Vizgirdos** dekoracijos gerai atatiko veikalo turinį ir nuotaiką.

Tenka ypač pasidžiaugti ir sveikinti režisorę, kad šiame jos pasirinktam veikale turėjo progos pasireikšti visa eilė jaunimo: G. Karosaitė, B. Vaičjurgytė, A. Gineitytė ir A. Antanavičius — visi jie naujas augantis teatro atžalynas.

Tos kelios kritiškos pastabos tenebūna palaikytos rašančiojo noru ką nors pamokyti, bet, kaip anksčiau minėta, yra tik eilinio žiūrovo ir teatro mylėtojo išpūdžiai, nesgi ir žiūrovas yra teatro dalis. Reikia nepamiršti, kad šis pastatymas buvo paruoštas labai trumpu laiku, kai kuriem aktoriams repetuojant tuo pačiu metu dar ir kitam vaidinime. Jeigu net profesiniam teatrui didesnį veikalą paruošti trunka apie 3 mėnesius laiko, tai mūsų sąlygose normaliai reikėtų pusės metų. Turint visa tai galvoje, vargu ar galima ko nors dar geresnio reikalauti.

"Brandos atestatas" yra naujas reikšmingas puslapis, įrašytas tremties teatro istorijon. Labai verta būtų su juo pasirodyti ir kitose lietuvių kolonijose. Režisorei Aleksandrai Gustaitienei ir visam dramos sambūriui linkim nepavargti, kad ir labai erškėčiuotame kely, kuriant teatro meną, o visa lietuviška visuomenė turėtų jų darbą visokeriopai remti. **K.B.**

KUN. L. JANKUS apžiūri vitriną kurioje suděta Sibiro maldaknygės vertimai į kitas kalbas. Nuotr. V. Maželio.

BOSTONO ŽINIOS

Baltų koncertas Bostone

Paskutinis šios serijos koncertas bus balandžio 9 penktadienį 8:30 val. vak. Jordano salėje. Koncerto programą išpildys garsi estų pianistė **Kabi Laretei,** žmona švedų filmų direktoriaus Ingmaro Bergmano. Pianistė savo muzikines studijas pradėjo labai anksti, vėliau baigė valstybinę muzikos konservatoriją Taline, studijavo Švedijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Pastoviai gyvena Švedijoje, bet savo koncertus turėjo Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Olandijoje, Norvegijoje, Danijoje, Anglijoje ir kitose Europos valstybėse, visur susilaukdama šilto gausios publikos priėmimo ir labai gero muzikos kritikų įvertinimo.

Kabi Laretei yra pakviesta į New Yorką ir Philadelphiją pirmiem rečitaliam Amerikoje. Baltų Sąjunga pasinaudodama šia proga, gavo jos sutikimą dalyvauti mūsų rengiamame koncerte. Bostone ją girdėsime išpildant Beethoveno, Hindesmitho, Chopino, Tubino, ir Schumanno kurinius. Kviečiame Bostono ir apylinkės lietuvius nepraleisti tokio retai aukšto lygio koncerto. Jūsų dalyvavimas duos daugiau galimybių pakviesti ir į sekančių metų koncertus vis žinomesnes pajėgas. Bilietų bus dar galima įsigyti prie įėjimo. (B.)

Jaunimo stovyklos statybai rengiamas koncertas gegužės 2, sekmadienį, 4 val. popiet. Stovykla ruošiamasi įrengti Putnname. Koncertą rengia Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų kongregacijos rėmėjai, pakvietę solistes Prudenciją Bičkienę iš Chicagos ir Stasę Daugėlienę iš Manchesterio (N.H.).

Bostono skautų Kaziuko mūgė praėjo su dideliu pasisekimu. Pelnas padalytas tarp Baltijos ir Žalgirio tuntų. Dalis pelno paskirta Atlanto rajono stovyklavietei pirkti. Prie pasisekimo daug prisidėjo skautų tėvai ir remėjai. A. Vitkus, gyv. 18 Melbu St. Dorchester, Mass., aukojo pinigais. Be aukų dar savo asmenišku darbu daug prisidėjo: Aukštikalnienė, Starinskienė, Biknevičienė, Bacevičienė, Dabrilienė, Galiminė, Razvadauskienė, Kuncaitienė, Tylienė, Tumienė, Šaukienė ir Žiaugrienė. Visiem, kurie vienu ar kitu būdu parėmė Kaziuko mugę, Bostono skautų tėvų komitetas taria nuoširdų ačiū!

AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO
New Yorko Skyrius
kviečia visus atsilankyti į
IV mėgėjų MENO PARODĄ
šeštadienį,
balandžio 10
nuo 11 iki 5 val.
ir
sekmadienį,
balandžio 11
nuo 12 iki 5 val.
Apreiškimo parapijos salėje
Brooklyne
Sekmadienį 12:30 val. parodos globėjas dail. V. K. Jonynas skaitys paskaitą tema — "MENO KEITIMOSI PRIEŽASTINGUMAS"